

Plats och tid: Brisen / Grynnan, Kommunhuset Strömsvik, 2025-02-26, 08:15:00

- Upprop
- Val av protokollsjusterare

Sammanträdet inleds med följande föredragningar

Carina Magnusson, HR-chef kl. 8.15

- Personalfrågor (information KSAU)
- Vakansprövning 2024
- Dispens för arbetstidsregel

Sven Stengard, ekonomichef kl. 8.40

- Ekonomisk uppföljning - samhällsbyggnad
- Genomgång av investeringsbudgeten för 2025

Carl Hamilton, projektledare kl. 09.15

- Uppdatering av LOVA-projekt

Jenny Särmlind Cederlund, verksamhetsutvecklare kl. 10.00

- Bemanningsprojektet

Sarah Åkerblom, näringslivsutvecklare & Gustav Eriksson, kommunikatör kl. 10.20

- Remiss Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategi
- Information Visionsarbetet

Elin Asklöf, renhållningschef kl. 10.45

- Återbetalning av grundavgift renhållningstaxa 2023

Aline Eriksson, samhällsbyggnadschef

- Investeringsbudget samhällsbyggnad
- Bidrag för röda ladan
- Höjning av VA-taxa

Kristina Lohman, kommundirektör

- Kommundirektörens information (information KSAU)

Nr	Dnr	Ärende	Anmärkning
1	KLK.2025.4	Vakansprövning 2025	
2	KLK.2025.3	Ekonomisk uppföljning	
3	KLK.2025.8	Redovisning av avtalssamverkan 2024	
4	KS-KcS.2024.41	Remiss Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategi	
5	KLK.2025.17	Förstudie av underhållsinvesteringar	
6	KLK.2025.19	Dispens från arbetstidsregel	
7	KS-SHB.2025.38	Höjning av VA-taxa från 2025-07-01	
8	KS-TEK.2023.67	Återbetalning av grundavgift renhållningstaxa 2023	
9	Nämnd.2025.1	Information	

(1)

KLK.2025.4

Vakansprövning 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

(2)

KLK.2025.3

Ekonomisk uppföljning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

(3)

KLK.2025.8

Redovisning av avtalssamverkan 2024

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret
Jasmina Kovacevic
Kommunsekreterare
Tel: 0123-194 78
E-post: Jasmina.Kovacevic@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Redovisning av avtalssamverkan 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt 9 kap. 37 § kommunallagen får en kommun ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller region, så kallad avtalssamverkan. Avtalssamverkan utgör en enklare form av kommunal samverkan vid sidan av kommunalförbund och gemensamma nämnder.

Kommunstyrelsen ska enligt 9 kap. 38 § årligen rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan enligt 37 §.

Kravet omfattar samtliga samverkansavtal och rapporteringsskyldigheten innebär att kommunstyrelsen ska sammanställa befintliga och nyligen slutna samverkansavtal och rapportera dessa till kommunfullmäktige. Rapporteringsskyldigheten kan fullgöras genom att kommunstyrelsen väcker ett separat ärende i kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Jasmina Kovacevic

Kommunsekreterare

Tel: 0123-194 78

E-post: Jasmina.Kovacevic@valdemarsvik.se

Redovisning av avtalssamverkan 2024

Redovisningen avser avtal gällande 2024-12-31

Verksamhetsområde	Avtalsparter	Diarienummer	Avtalstid
Handläggning av serveringstillstånd	Linköpings kommun	KS-SO.2020.12	2025-12-31
Energi- och klimatrådgivning	Norrköping, Söderköping	KS-TEK.2021.75	2025-12-31
Familjehem i beredskap för jourplacering	Söderköping, Kinda, Åtvidaberg	KS-SOC.2014.8	tv
Gemensamt HVB för barn och unga	Kommuner i Östergötland, Region Östergötland	KS-SO.2021.63	tv
Interkommunala avtal gällande enskilda elever	Söderköping	KS-BU.2021.14	tv
Introduktionsprogram	Söderköping	KS-BU.2016.45	tv
Introduktionsprogram språkintröduktion (IMS)	Norrköping	KS-BU.2022.46	
IT- och digitaliseringskontor	Söderköping	KS-KcS.2020.48	tv
Löneadministration	Finspång	KS-SA.2018.77	tv
Miljökontor	Söderköping	KS-TEK.2015.87	tv
Nationell idrottsutbildning	Jönköping	KS-BU.2012.14	tv
Patientnämndsverksamhet	Region Östergötland	KS-SO.2019.5	2025-12-31
Plan- och bygglovskontor	Söderköping	KS-KcS.2021.43	tv
Samhällsorientering för nyanlända	Kommuner i Östergötland, Region Östergötland	KS-KcS.2020.64	tv
Skärgårdsutvecklare	Norrköping, Söderköping, Region Östergötland	KS-KcS.2021.35	tv
Socialjour utanför kontorstid	Norrköping, Finspång, Söderköping	KS-SOC.2016.6	tv
Telefoniverksamhet	Söderköping	KS-KcS.2017.61	tv
Transportstöd i skärgården	Söderköping, Norrköping, Region Östergötland	KS-KcS.2021.40	tv
Upphandlingsområdet – tjänster inom	Norrköping	KS-SA.2021.52	tv

ramavtalsupphandlingar, konsultativt stöd och avtalsdatabas			
Utbildning i svenska för invandrare	Norrköping	KS-BU.2016.27	tv
Utbildningar inom gymnasie- och gymnasiesärskola	Kommuner i Östergötland, Region Östergötland	KS-BU.2020.55	tv
Utskrivning av patienter	Kommuner i Östergötland, Region Östergötland	KS-VO.2017.101	tv
VA- och avfallsverksamhet	Finspång, Söderköping, Norrköping	KS-TEK.2017.122	tv
VA-kundtjänst	Söderköping, Kinda, Åtvidaberg	KS-TEK.2021.64	tv
Vuxenutbildning	Söderköping	KS-BU.2020.28	tv
Vuxenutbildning	Finspång, Norrköping, Söderköping	KS-BU.2024.25	tv
Stöd och omsorg- ramavtal för ungdomshälsa	Region Östergötland, Norrköping, Finspång, Söderköping	KS-SO.2020.55	tv
Stöd och omsorg - vårdinformationssystemet Cosmic	Region Östergötland	KS-SO.2024.22	tv
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	Norrköping, Finspång, Söderköping	KS-VO.2014.47	tv
Vårdplatser för korttidsvård - äldreomsorg	Söderköping	KS-SO.2024.20	tv
Stöd- och omsorg tjänsteköp av chefsansvar	Norrköping	KS-SO.2024.29	tv
Närsjukvård och primärvårdsansluten hemsjukvård	Region Östergötland	SOF.2011.41	tv
Specialiserad hemsjukvård	Region Östergötland	KS-VO.2013.98	tv

(4)

KS-KcS.2024.41

Remiss Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategi

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret
Sarah Åkerblom
Näringslivsutvecklare
Tel: 0123-191 00
E-post: sarah.akerblom@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remiss Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategi

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen avger yttrande till Region Östergötland.

Ärendebeskrivning

Region Östergötland har arbetat fram ett förslag till reviderad regional utvecklingsstrategi.

Förvaltningen har arbetat fram förslag till yttrande. Yttrande ska vara hos Region Östergötland senast 31 mars.

Förslaget är vidare att kommunstyrelsen avger yttrande till Region Östergötland i enlighet med förslaget.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutet skickas till

Region Östergötland
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret
Sarah Åkerblom
Näringslivsutvecklare
Tel: 0123-191 00
E-post: sarah.akerblom@valdemarsvik.se

Mottagare

Region Östergötland

Yttrande- Remiss Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategi (RUS)

Kommunstyrelsen i Valdemarsviks kommun har beslutat i detta ärende 202X-XX-XX, § XX

Kommentarer

Remissvar: Revidering av den regionala utvecklingsstrategin

Valdemarsviks kommun har tagit del av förslaget till revidering av den regionala utvecklingsstrategin och lämnar härmed vårt yttrande utifrån huvudrubrikerna.

Otydlig struktur och brist på transparens i revideringen

Valdemarsviks kommun anser att den remitterade versionen av den Regionala utvecklingsstrategin inte har fått en tydligare struktur, vilket försvårar möjligheten att yttra sig om strategin i sin helhet. Det saknas hänvisningar till vilka förändringar som genomförts, vilket gör det svårt att överblicka revideringarna. Dessutom saknas innehållsförteckning och vissa bildtextförklaringar, vilket påverkar förståelsen av dokumentets struktur.

Vidare har kulturplanen, kompetensförsörjningsstrategin och den rumsliga strategin inkorporerats i strategin, trots att de enligt missivet inte är föremål för remissen. Eftersom det inte framgår hur dessa planer påverkar strategins ställningstaganden blir det svårt att bedöma deras roll. Särskilt den rumsliga strategins status är oklar, då den inte listas som en understrategi men ändå ingår i den Regionala utvecklingsstrategin. Valdemarsviks kommun efterfrågar en tydligare redogörelse för hur dessa förändringar ska tolkas och värderas.

Kunskap och kompetens genom livslångt lärande

Vi tillstyrker strategins betoning på Linköpings universitets roll för innovation, forskning och kunskap. Universitetsjukhusets betydelse kan inte nog understrykas, men vi vill också framhålla vikten av att säkerställa fysisk mobilitet till universitetet och universitetssjukhuset från hela länet.

Boende, arbete och välfärd i hela Östergötland

Vi betonar vikten av att Region Östergötlands närvaro i Valdemarsviks kommun bibehålls, särskilt vad gäller vårdcentralen. Tillgången till primärvård är en avgörande faktor för att kunna erbjuda en god livsmiljö och attraktiva förutsättningar för bosättning och företagande i kommunen. Vi önskar en tydligare formulering om hur Region Östergötland ser på tillgängligheten till

andra viktiga samhällsfunktioner, såsom Arbetsförmedlingen och högre utbildning, för att säkerställa en jämlik utveckling i hela länet.

Näringsliv och innovation

Vi tillstyrker strategins betoning på samverkan mellan näringslivsbefrämjande aktörer och framhåller East Sweden Business Region som en viktig faktor för länets utveckling. Samtidigt vill vi lyfta behovet av ett mer offensivt arbete kring Östgötaskärgårdens attraktionskraft, där Region Östergötland bör ta en mer aktiv roll i samordningen. Skärgårdens potential för näringslivsutveckling och besöksnäring är stor och bör få en mer framträdande roll i strategin.

God tillgång och fysisk mobilitet

Vi instämmer i vikten av tillgänglighet inom länet men vill särskilt framhäva betydelsen av förbättrade transportförbindelser till och från Valdemarsvik. Som kommun i länets ytterkant ser vi även Västervik som en viktig nod och anser att dess roll bör framgå i strategin. Vidare vill vi lyfta behovet av att strategin tydligare tar hänsyn till de uppskattningsvis 3000 fritidshus som finns i kommunen, och hur deras rörelsemönster påverkar behovet av vägförbindelser, kollektivtrafik (till sjöss och på land) och digital infrastruktur. Dessa fritidsboende utgör en viktig del av kommunens ekonomi och infrastrukturbehov och bör inkluderas i strategins planering.

Avslutning

Sammanfattningsvis välkomnar vi strategins ambitioner men ser behov av vissa förtydliganden och förstärkningar för att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling i hela länet. Vi ser fram emot en fortsatt dialog och samverkan i dessa frågor.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Per Hollertz
Kommunstyrelsens ordförande

Utvecklingsstrategi för Östergötland

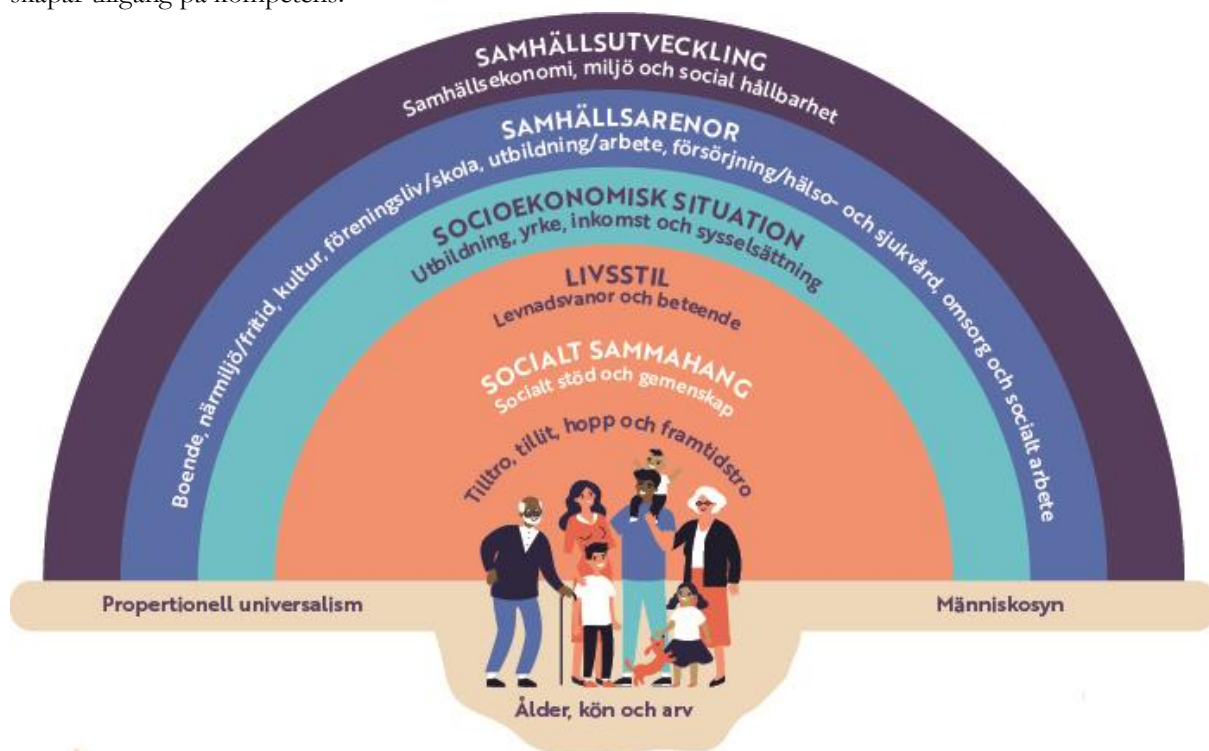
Goda livsvillkor i Östergötland

Alla som bor och verkar i Östergötland ska ha möjlighet att leva ett gott liv. Goda livsvillkor tar sin utgångspunkt både i individen och i samhällets strukturer. Goda livsvillkor förutsätter en hållbar tillväxt och utveckling i hela Östergötland. Utvecklingsstrategin ska bidra till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling i Östergötland. Strategin tar utgångspunkt i Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål utifrån lokal och regional nivå. I fokus står omställningen till det hållbara samhället där goda livsvillkor och jämlik hälsa står i centrum. En långsiktigt hållbar ekonomi är ett medel och en förutsättning för att kunna uppnå det hållbara samhället. Utvecklingsstrategin tillämpar ett perspektiv på hållbar utveckling där social hållbarhet är målet, ekonomin medlet och ekologin sätter ramarna. De tre dimensionerna är integrerade och ömsesidigt beroende av varandra.

Utvecklingsstrategins mål är *Goda livsvillkor i Östergötland*. För att uppnå det krävs ett inkluderande, innovativt, attraktivt, grönnare och robust Östergötland.

Ett inkluderande Östergötland

Östergötland ska möta samhällets utmaningar på ett hållbart sätt och med människan i centrum. En välmående befolkning utgör grunden för ett robust samhälle som klarar påfrestningar och stärker Östergötlands motståndskraft. Ett socialt hållbart Östergötland är ett län där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer förbättrar vi och skapar ett mer jämställt och jämlikt samhälle. En befolkning som är frisk och mår bra skapar bättre förutsättningar för välbästand genom mindre sjukfrånvaro, större sysselsättning, högre produktivitet och mindre behov av vård och omsorg. Invånarna i Östergötland behöver känna tillit till varandra och samhällets institutioner. Det skapar trygghet och bidrar till ökan delaktighet i samhällsutvecklingen. Att unga fullföljer sina grundutbildningar är avgörande för samhället och individen. Väl fungerande utbildningsinstitutioner, akademi och forskning samt ett brett utbildningsutbud stärker kompetensen och skapar tillgång på kompetens.

Ett innovativt och attraktivt Östergötland

För att kunna konkurrera på både nationella och internationella marknader behöver företag anpassa sig till förändringar och utveckla hållbara affärsmodeller. Globaliseringen erbjuder ökad handel och möjligheter till internationalisering, vilket kräver en strategisk anpassning av företagets verksamhet. Genom en stark innovationsförmåga och utveckling skapas arbete och välfärd. Näringslivet i Östergötland ska attrahera, behålla och utveckla både mäns och kvinnors kompetens och kapital. Östergötland ska präglas av en stark och varierad arbetsmarknad där nivån av arbetsrelaterad ohälsa är låg för att ge arbetsgivare tillgång till den kompetens som behövs. Östergötlands unga ska, oavsett kön, fullfölja sina grundutbildningar vilket är avgörande för ett gott samhälle och för individens möjligheter. Varje individ ska ges möjlighet att utveckla sin fulla potential.

I Östergötland ska en mångfald av olika livsmiljöer finnas; kusten, skärgården, skogsbygderna, slättlandskapet, storstäderna, småstaden, tätorterna, byarna och landsbygderna. Bra boende, arbete och tillgång till service, kultur, omsorg, rekreation och naturupplevelser ska finnas i alla delar av Östergötland. Olika platser särskilda kvaliteter kompletterar eller förstärker andra platser och ger en bredd i livsmiljöer.

Ett grönare Östergötland

Den gröna omställningen är viktig för att bekämpa klimatförändringarna samt bidra till ren luft, rent vatten, friska jordar och en biologisk mångfald. Effektivitet och hållbarhet är ledord i resursanvändningen och vid produktion. För konsumtion används alltid livscykel- och systemperspektiv. I Östergötland ska näringslivets innovationskraft och förmåga till omställning tas tillvara för att främja en klimat- och miljödriven näringslivsutveckling i alla branscher. Offentlig sektor har här en viktig roll som föregångare.

I Östergötland ska biobaserade produkter och tjänster vara en viktig del i att skapa cirkulära flöden. Hanteringen av skadliga kemikalier och utsläpp ska ske på ett sätt som skyddar vår miljö och hälsa, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. Transportsystemet ska utvecklas mot hållbarhet där hållbar tillgänglighet står i fokus. Tillgängligheten förstärks av digitala och elektroniska kommunikationer och tjänster.

Ett robust Östergötland

Ett robust och demokratiskt Östergötland bygger på välinformerade, reflekterande och medvetna invånare och är en förutsättning för utveckling. Därför behövs en god beredskap att under längre tid tillfredsställa grundläggande behov. Livsmedelsförsörjning, skydd och värme, gods- och persontransporter, utpekade kulturmiljöer, vård och möjlighet till kommunikation och information behöver vara säkrat. Östergötland behöver vara rustat för exempelvis epidemi, pandemi, geopolitiska kriser och naturkatastrofer.

Östergötlands krisberedskap bygger på att alla parter tar sitt ansvar, samverkar, samordnar och stödjer varandra. En viktig del av krisberedskapen i Östergötland är att samverkan sker med civilsamhälle och näringsliv. För att hela Östergötland ska fungera och kunna utvecklas behöver försörjningen av exempelvis dricksvatten, livsmedel och energi vara robust.

Trygg energiförsörjning handlar om att förebygga och lindra negativa konsekvenser för samhälle och energianvändare som uppstår på grund av störningar och avbrott i energiförsörjningen. För att klara omställningen till ett hållbart och tryggt energisystem krävs en effektiv energianvändning i Östergötland och ett ändamålsenligt, robust och tillräckligt kapacitetsstarkt energiförsörjningssystem. Ansvars- och rollfördelningar ska vara tydligt definierade och väl kända i Östergötland.

Aktörer

Den regionala utvecklingsstrategin beskriver hur Östergötland ska utvecklas och är det övergripande styrdokumentet. Strategin är styrande för Region Östergötland, vägledande för statliga myndigheter och Östergötlands kommuner andra offentliga och inspirerande för näringslivet och civilsamhället. Därför ska

det regionala utvecklingsarbetet ske i samverkan med Östergötlands kommuner, berörda statliga myndigheter och andra regioner. Även civilsamhället och näringslivet ska erbjudas möjlighet till samverkan. Region Östergötland har i uppgift att samordna insatser för genomförandet av strategin.

Varje aktör ansvarar för att integrera utvecklingsstrategins mål och prioriteringar i sina ordinarie planerings- och budgeteringssystem. Östergötlands kommuner bör arbeta in strategin i sina översiktsplaner när dessa revideras. Även andra strategiska kommunala dokument kan vara relevanta att se över för att integrera utvecklingsstrategins intentioner. En gemensam kraftsamling med samverkan mellan alla aktörer krävs utifrån respektive organisations förutsättningar och roller. Genom samverkansavtalet mellan Region Östergötland och Östergötlands kommuner har en samrådsstruktur etablerats med politiska och tjänstepersonsforum för dialog, erfarenhetsutbyte och samverkan.

Strategiska samrådet är det forum där samordning av insatser ska ske. Politiska samtal är en viktig del i samverkan och i att skapa förståelse för olika roller och bidrag i de olika processerna. Här har politiska företrädare i Region Östergötland och Östergötlands kommuner en viktig roll att prioritera av insatser i respektive organisations verksamhetsplanering.

OMVÄRLD OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

Globala trender påverkar Östergötland

Östergötland möter, precis som övriga Sverige, några stora övergripande samhällstrender som påverkar länets utveckling. Områden som digitalisering, urbanisering och globalisering kommer fortsatt att forma samhällsutvecklingen. Klimatförändringar och hållbar resursanvändning är, och kommer med stor sannolikhet fortsatt vara, dominerande frågor under många år framåt. De långsiktiga stora samhällsförändringarna verkar inte var för sig utan påverkar varandra i komplexa samband. Bland annat skapar de förutsättningar för varandra och förstärker eller kompenserar för varandras effekter. För att möta dessa utmaningar kommer det att krävas stora systemförändringar. En alltmer global ekonomi ger förändrade förutsättningar för det östgötska näringslivet, samtidigt som trender pekar på mer lokala marknader. Städernas befolkning växer. Samtidigt har ett antal oväntade samhällsstörningar under de senaste åren utmanat krisberedskapen i Sverige och påvisat flera fall av sårbarhet i samhället, inte minst under covid-19-pandemin.

Arbetslivet förändras i snabb takt och näringslivet står inför stora strukturomvandlingar i digitaliseringens kölvatten. Detta innebär att samhället, arbetslivet och inte minst den offentliga servicen, har goda förutsättningar att nyttja digitala verktyg för ökad tillgänglighet. Samtidigt finns ett digitalt utanförskap där vissa invånare saknar infrastruktur, tekniska verktyg och/eller kunskap för att till fullo vara digitalt delaktiga.

Ett hållbart utvecklingsarbete kräver långsiktighet och medvetenhet om dessa stora samhällstrender. Det kräver också en flexibilitet för att kunna anpassas till ändrade riktningar i trenderna. Förändringar kan ske snabbt. Det är därför viktigt att arbetet för att förverkliga Utvecklingsstrategi för Östergötland tar hänsyn till dessa trender och har den flexibilitet som krävs för att justera inriktningen om vår omvärld förändras. Samtidigt är det viktigt att se omvärldens förändringar som just globala. Vi kan göra mycket på lokal och regional nivå men globala frågor behöver hanteras mellan många parter.

Stark ekonomi och hög utbildningsnivå

Den östgötska ekonomin står stark, bland annat tack vare en stor branschbredd, ett dynamiskt näringsliv och hög innovationsnivå. Den högteknologiska industrin är viktig i Östergötland. En faktor bakom den utvecklingen är en lång tradition av stark samverkan mellan näringslivet, Linköpings universitet och offentligt finansierade företagsstödande organisationer. Inte minst gäller det den kunskapsintensiva

universitetssjukvårdens kopplingar till innovationer, där Östergötland har flera företag som är ledande inom sin bransch. Inom de gröna näringarna finns hög kompetens och innovationsförmåga i länet.

Utbildningsnivån i Östergötland är bland de högsta i Sverige, men det ser olika ut i olika delar av Östergötland. Mätt i andel invånare i arbetsför ålder som har eftergymnasial utbildning är utbildningsnivån den sjätte högsta bland landets regioner. Linköpings universitet spelar en viktig roll både inom och utanför Östergötland. Betydelsen av ett universitet som genom utbildning, forskning och innovation, bidrar till samhällsutvecklingen kan inte överskattas. Universitetet är självklart viktigt som utbildnings- och utvecklingsinstitution, men minst lika viktig är den roll som universitet spelar för ett innovativt Östergötland. Forskning leder till nya idéer och innovationer som leder till nya företag, tillväxt och arbetstillfällen. På samma sätt utgör universitetssjukvården en kunskapsnod som ger ringar på vattnet i den östgötska ekonomin.

UTMANINGAR

Ojämlika förutsättningar

Människor har idag ojämlika förutsättningar. Förutsättningarna för människor att delta i samhällslivet varierar beroende på utbildning, ålder, kön, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, boendeplats och en rad andra faktorer. Det krävs åtgärder för att alla invånare ska ha möjligheter att delta i samhällslivet på samma villkor som andra. Östergötland behöver fortsatt agera och investera gemensamt i hälsa genom att tillämpa ny kunskap, nya arbetssätt och ny teknik. Genom detta skapas samhällseliga förutsättningar så att individen ges möjlighet att, utifrån sin förmåga och sina förutsättningar, vara medaktör i att skapa och bidra till sin egen goda hälsa. Idag syns skillnader inte minst mellan olika socioekonomiska grupper.

En arbetsmarknad med matchningsproblem

Det finns flera utmaningar i att möta framtidens arbetsmarknad och flera av dessa utmaningar är gemensamma för hela Sverige. Prognoserna för befolkningens utveckling fram till 2030 visar att det kommer uppstå arbetskraftsbrist i Sverige. Många arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens samtidigt som arbetslösheten är relativt hög i vissa grupper. Kvinnor och män väljer i fortsatt stor utsträckning yrken utifrån traditionella mönster. För att tillvarata mångfalden av arbetskraft behöver dessa mönster brytas.

En segregerad boendemiljö med skiftande förutsättningar

I Östergötland behövs fler bra boendemiljöer och fler bostäder. Olika platser har olika förutsättningar, vilket planering och insatser behöver ta hänsyn till. Att ta tillvara olika platsers specifika förutsättningar är viktigt. Det krävs en helhetssyn på utformandet av livsmiljön där arkitektur, form, konst och design ses sammanhållet. Ofta är staden norm och platser utanför städerna behöver ges möjligheter att utvecklas utifrån sina förutsättningar

Skillnader i tillgång till att utöva och uppleva kultur

Det finns fortsatt utmaningar vad gäller hur kulturen ges möjlighet att nå många, men även vad gäller förutsättningarna för professionella kulturskapare. Kulturen är betydelsefull ur såväl ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv. Individen hittar skönhet och mening i kulturen, men får även möjlighet till utveckling, samhällskritik och bildning. Samhället hålls samman och blir öppet av fri, kreativ och mångfacetterad kultur. Detta belyser vikten av ett starkt kulturliv även ur en demokratisk aspekt. Det konstnärliga skapandet är förutsättningen för ett starkt kulturliv. Att invånare, i alla åldrar och på alla platser, har möjlighet att möta och skapa kultur är grunden för delaktighet, kreativitet, kulturellt företagande och ett, för individen, livslångt växande. Arenor för utbildning, professionell kultur och eget konstnärligt skapande är centrala och bör stärkas.

En infrastruktur med kapacitetsbrist och ojämn tillgänglighet

Samhällsplaneringen i Östergötland behöver vidareutvecklas och samordnas i syfte att ta tillvara den potential som finns så att mer sammanhängande bostads-, studie- och arbetsmarknader kan skapas. Östergötland behöver ett effektivt och hållbart transportsystem och en väl utbyggd kollektivtrafik där den utgör ett effektivt verktyg i en god samhällsplanering. Östergötlands utveckling riskerar att hämmas av den tilltagande kapacitetsbristen på södra stambanan samt kvalitets- och kapacitetsbrister på delar av vägnätet. Förseningar i byggandet av Ostlänken riskerar att bidra till detta. Ytterligare järnvägskapacitet sydväst om Linköping mot Jönköping och vidare behövs för att möta transportbehoven i framtiden. Den digitala infrastrukturen är inte fullt utbyggd. Utbyggnaden behöver fortsätta för att invånare och företag ska kunna bidra till, och ta del av, utvecklingen. Det är viktigt med fortsatta investeringar som stödjer och ökar förutsättningarna för att kunna bo, leva och verka i hela Östergötland, med möjlighet till distansarbete och användandet av framtidens digitala tjänster.

Miljö- och klimatutmaningar

För att nå hållbarhet krävs ökad resurseffektivitet bland annat genom avfallsförebyggande åtgärder och ökad återanvändning, eller återbruk. Den digitala utvecklingen ger många möjligheter men är ofta energikrävande. Dessutom krävs giftfria kretslopp i både tekniska och biologiska flöden så att det är möjligt att materialåtervinna uttjänta produkter. Östergötlands näringsliv står för nära hälften av den totala energianvändningen i länet. Uppvärmningen av bostäder och lokaler i Östergötland står för cirka en fjärdedel av länets totala utsläpp. Transportsektorn står för en tredjedel av Östergötlands totala växthusgasutsläpp, vilket är samma nivå som övriga riket. En ökad energieffektivitet krävs för att bidra till att nå målen i energi- och klimatstrategin för Östergötland.

Näringslivets förnyelseförmåga behöver stärkas

Östergötland behöver även fortsättningsvis driva insatser för en ekonomisk tillväxt som är hållbar för miljön och samhällsutvecklingen. Det är viktigt att satsningar på forskning och utveckling möts upp av åtgärder för att kommersialisera och skapa nytta av idéer, eftersom det driver entreprenörskap och attraherar investeringar. På det sättet kan förutsättningarna stärkas för en hållbar tillväxt med starkt konkurrenskraft, innovationskraft och omställningsförmåga. Dessutom behöver företagets förnyelseförmåga stärkas så att de snabbt kan anpassa sig till förändringar i omvärlden.

KNYT SAMMAN ÖSTERGÖTLAND OCH TA TILLVARA DET GODA LÄGET ett geografiskt helhetsperspektiv

Övergripande principer med prioriteringsordning:

Knyt samman Östergötland och ta till vara det goda läget

- 1 Knyt samman Östergötland
- 2 Stärka kopplingarna till Stockholm
- 3 Stärka kopplingarna till närliggande noder

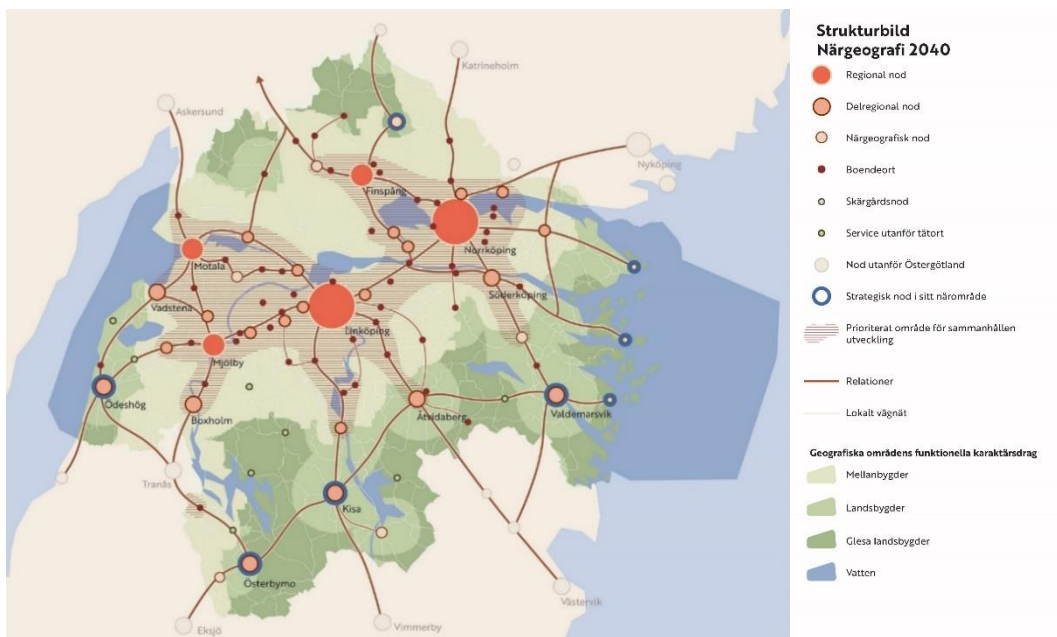
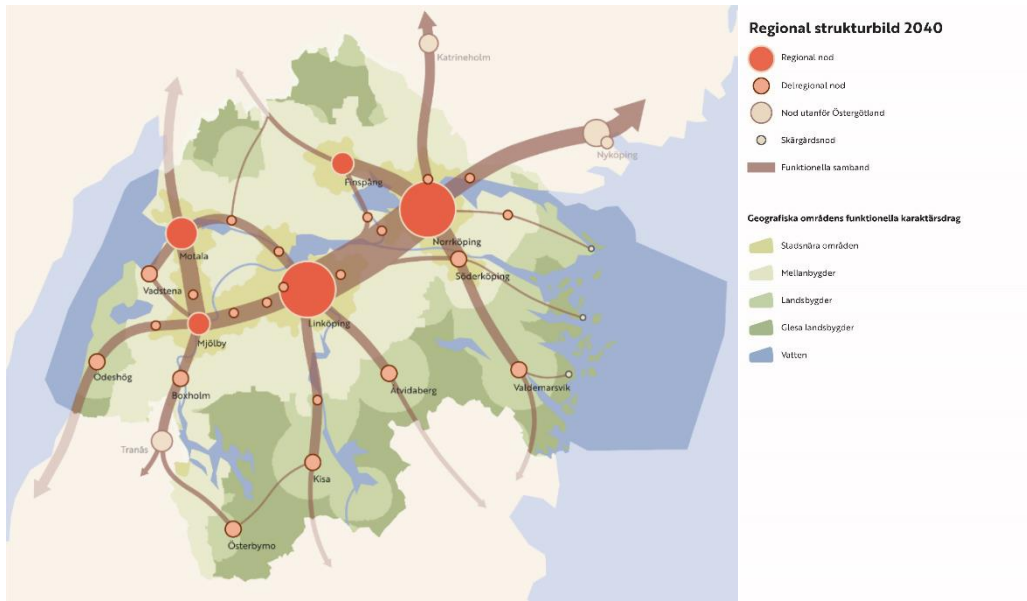
Prioritera bebyggelseutveckling i, och utveckling av, platser som främjar en hållbar struktur

Figur 1: Övergripande principer för den rumsliga inriktningen

En långsiktig planering med ett geografiskt helhetsperspektiv nyanserar bilden av Östergötlands geografi och synliggör platser med olika förutsättningar och potential. . Alla som bor, verkar och lever i Östergötland ska kunna ha en väl fungerande vardag där administrativa gränser inte spelar någon avgörande roll.

Detta förutsätter ett fortsatt starkt funktionellt utbyte mellan platser inom Östergötland men också med platser utanför Östergötland.. Den rumsliga inriktningen i utvecklingsstrategin ska bidra till att möjliggöra detta. En hållbar struktur möjliggör ett hållbart resande, tillgång till grundläggande service, en effektiv markanvändning samt en hög tillgänglighet till regionala noder och de funktioner som finns där. En hållbar struktur skapas utifrån platsens egna unika förutsättningar och relationer till andra platser. De övergripande principerna (se figur 1) ska bidra till detta. De övergripande principerna är preciserade i regionala och närgeografiska principer som syftar till att *kenyta samman Östergötlands* amt storregionala principer som syftar till att *ta tillvara det goda läget*. Till principerna finns tillhörande strukturbilder.

Knyt samman Östergötland

Den regionala respektive närgeografiska inriktningen bidrar till att utveckla ett sammanhållet Östergötland där platsers potential tas tillvara i hela Östergötland. De gemensamma principerna, tillsammans med de två strukturbilderna syftar till att skapa förutsättningar för detta.

De regionala och närgeografiska principerna bidrar till ett nära och funktionellt Östergötland genom att:

Knyta samman och skapa ett nära Östergötland

Verka för en god och hållbar tillgänglighet genom:

- En utvecklad digital infrastruktur
- Ett väl fungerande, effektivt och hållbart transportsystem
- Ett transporteffektivt samhälle, med rätt trafikslag på rätt plats

Utveckla samhällsplaneringen och stärka Östergötland i sin flerkärnighet genom:

- Att prioritera utveckling i noder, i stationsnära läge och vid starka kollektivtrafikstråk
- En förstärkning av befintlig funktionalitet
- Att verka för att livsmiljöer utformas utifrån omsorgsfull gestaltning och miljömässig och social hållbarhet
- Att stärka noder och orter genom hållbar platsutveckling

Vidga det funktionella Östergötland genom att stärka kopplingar till närliggande noder

Ta tillvara och utveckla funktionella samband inom och över länsgräns till

<u>Regionala samband</u>	<u>Närgeografiska samband</u>
1 Nyköping, Tranås	1 Västervik, Eksjö, Vimmerby
2 Katrineholm	2 Vingåker, Askersund

Figur 2: Regionala och närgeografiska principer

Befolkningsframskrivningar visar att invånarantalet kommer att öka i Östergötland. Merparten av befolkningstillväxten sker i de regionala och delregionala noderna vilket behöver tas hänsyn till i planeringen av markanvändningen. Målbilden är ett Östergötland som är en än mer sammanhållen region där invånarna kan bo i en del av länet och enkelt arbeta eller studera i en annan del av Östergötland. Den flerkärniga strukturen med regionala och delregionala noder utefter starka stråk utgör grunden för utvecklingen.

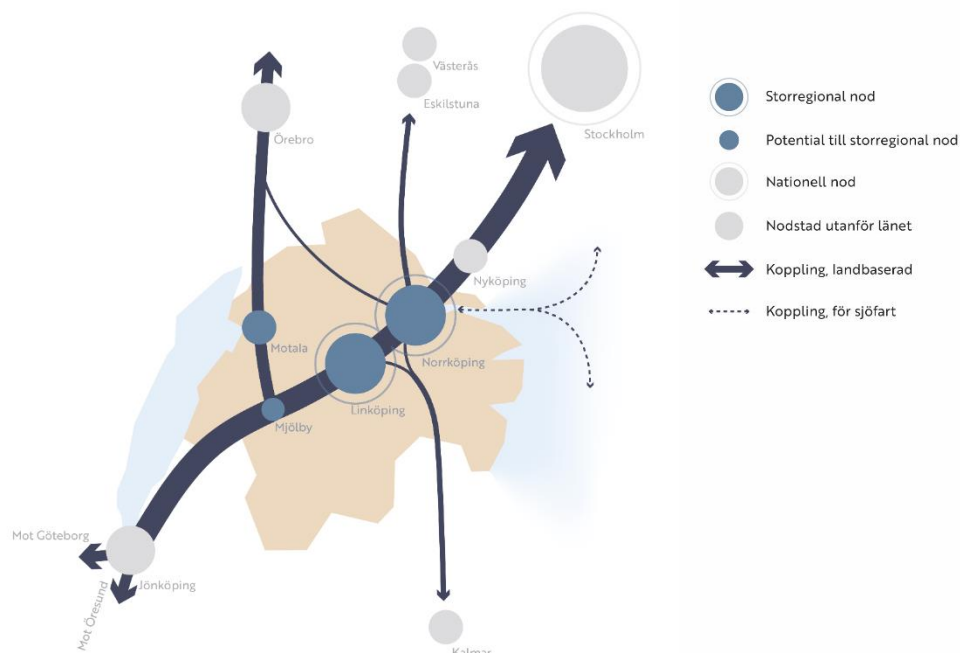
Ett hållbart samhälle med goda livsvillkor och god tillgänglighet utvecklas och bibehålls genom prioritering av bebyggelse i en hållbar fysisk struktur, en utvecklad digital infrastruktur och ett väl fungerande, effektivt och hållbart transportsystem. Samhällsplaneringen bidrar till att än mer knyta samman landsbygder, städer, tätorter och platser så väl inom som över länsgränser. Alla platser bidrar till utvecklingen av Östergötland och likvärdiga möjligheter till ett gott liv skapas genom tillämpning av ett geografiskt helhetsperspektiv i planeringen.

Utbytet mellan Linköping och Norrköping behöver fortsatt utvecklas mot en gemensam lokal arbetsmarknadsregion med två arbetsmarknadscentrum, dvs med en tydlig dubbelriktad pendling. Detta tillsammans med ökade funktionella samband, inom och utom länet, ökar attraktiviteten för näringslivetableringar och skapar goda förutsättningar för en hållbar ekonomi i hela Östergötland. Östergötlands flerkärnighet och den höga tillgängligheten till regionala och delregionala noder inom länet samt till centralorter som Nyköping, Tranås och Katrineholm utanför Östergötland bidrar till fortsatt stark utveckling lokalt och regionalt.

I den glesa geografin har strategiska noder en viktig funktion i att säkerställa funktioner i sitt närområde. Regional och kommunal planering men också näringsliv och civilsamhälle behöver bidra till att stärka dessa noder så att väsentliga funktioner behålls och utvecklas.

Region Östergötland säkerställer hälso- och sjukvård genom en fördelning av olika vårdutbudspunkter för en god och nära vård i hela regionen, i viktiga noder, och genom kollektivtrafik i utbildnings- och arbetsstråk som en grundläggande nivå av offentlig service. Kommuner bidrar i sin planering till goda boendemiljöer i strategiska noder för att säkerställa underlag för bibehållande av service och kollektivtrafik.

Ta tillvara det goda läget

De Storregionala/nationella/internationella principerna bidrar till att ta tillvara på Östergötlands goda läge genom att:

Stärk Linköping - Norrköping som storregional nod

Stärk Östergötlands kopplingar i följande prioritetsordning till

- 1 Stockholm (storregionalt/nationellt/internationellt)
- 2 Örebro (storregionalt), Hallsberg (storregional och nationell knutpunkt)
- 3 Jönköping (storregionalt), Öresund (nationellt/internationellt), Göteborg (nationellt)
- 4 Nyköping, Eskilstuna, Västerås, Kalmar (storregionalt)

Stärk Motala för att nyttja potentialen och på sikt bli en storregional nod

Stärk Mjölbys roll som storregional knutpunkt

Den storregionala inriktningen visar Östergötlands sammanhang och hur det goda läget tas tillvara, det vill säga hur Östergötland är uppkopplat storregionalt, nationellt och internationellt. Fokus är stärkt storregional integrering och funktionalitet, men även de större sammanhangen som kopplingen mot de tre storstadsområdena i Sverige och den europeiska kontinenten är mycket viktig. Linköping och Norrköping

ska fortsätta stärkas tillsammans som en sammanhållen storregional nod, och som urban funktionell nod i ett europeiskt perspektiv. Här finns tillgång till högre utbildning på universitetsnivå, specialistvård på universitetssjukhus, samt storstadsmiljöer som kompletterar varandra.

Östergötlands geografiska läge med närhet till Storstockholm och Mälardalen (östra Mellansverige) samt i stråket mellan europeiska kontinenten och Stockholmsregionen ger bra förutsättningar för att utveckla de europeiska, nationella och storregionala kopplingarna. Med Ostlänken i drift knyts Östergötland än starkare till Storstockholm med förkortade restider som stärker integreringen av arbets-, studie- och bostadsmarknaderna i länen. För Östergötlands del halveras restiden i relationen Motala – Örebro med utbyggd järnvägskapacitet, och ger en acceptabel restid för dagspendling. Motalas egna kvalitéer och förbättrade funktionella sambanden stärker Motala som en regional nod med storregionala funktioner. De goda kommunikationerna binder samman Östergötland med de storregionala nodstäderna i östra Mellansverige och med Storstockholm.

Östergötlands kopplingar till Öresund och Göteborg behöver förbättras genom ny järnväg så att kapaciteten ökar. Ett första steg är att koppla Östergötland starkare till Jönköping som innebär ökad integrering av studie-, boende- och arbetsmarknader och ett mer diversifierat näringsliv. Att knyta Östergötland starkare till kontinenten har stor betydelse för utvecklingen av befintligt näringsliv i länet men också i Östergötlands attraktivitet för nya näringslivetableringar. Mjölby storregionala funktioner ligger i dess strategiska läge som järnvägsknut, längs med Godsstråket i Bergslagen och Södra stambanan.

STRATEGISKA OMRÅDEN

För att möta samhällsutmaningarna och för att nå målbilden om *goda livsvillkor i hela Östergötland* är fyra strategiska områden prioriterade. En övergripande princip i utformandet av insatser inom dessa fyra områden är att ta tillvara platsers möjligheter med utgångspunkt i den rumsliga inriktningen. Vidare ska invånarna i Östergötland ha möjlighet att vara delaktiga, ha inflytande, samt kunna bidra till samhällsutvecklingen. Alla ska kunna vara delaktiga utifrån sina förutsättningar.

De fyra strategiska områden som tagits fram är viktiga för att realisera en hållbar utveckling. De kräver samverkan mellan flera aktörer om gemensamma insatser. Det är viktigt att strukturer inte hindrar utan anger ramarna. Det gynnar den gemensamma utvecklingen i Östergötland då alla kan ta del av resultaten.

Kunskap och kompetens genom livslångt lärande i hela Östergötland

En väl fungerande kompetensförsörjning och kompetensutveckling ökar möjligheterna till ekonomisk utveckling och möta samhällsutmaningarna. Det behövs ett inkluderande perspektiv och strukturella lösningar för att stödja jämlika förutsättningar för fler i utbildning och arbetsliv.

Främja livslångt lärande

För att möta arbetslivets behov behövs ett flexibelt och relevant utbildningsutbud på alla utbildningsnivåer. Linköpings universitet, utbildningsanordnare inom gymnasieskolan, yrkeshögskolan, den kommunala vuxenutbildningen, Arbetsförmedlingen och folkhögskolor har alla en viktig roll här. För väl grundade utbildningsval och karriärväxlingar behövs välutvecklade system för utbildnings- och yrkesvägledning. Utanför det formella utbildningssystemet stöds lärandet exempelvis på arbetsplatser, inom civilsamhället samt på fritiden. För att bättre ta tillvara på kompetens behövs en bredare syn på kunskap, oavsett hur den förvärvats, därför behöver strukturer för validering av kompetens utvecklas ytterligare. För att möjliggöra studier genom hela livet behövs även tillgängliga lärandemiljöer, både fysiska och digitala.

Skapa förutsättningar för arbete, utbildning och meningsfull sysselsättning

En fullföljd grund- och gymnasieskola är ofta avgörande för individens utveckling och inkludering i samhället. För att bättre tillvarata individens förmågor behövs exempelvis tidiga insatser för unga som varken arbetar eller studerar och att rusta och matcha så att alla inkluderas i arbetslivet utifrån sin egen

förmåga. Samverkan mellan skola och arbetsliv behöver utökas och metoder för snabbare arbetsmarknadsintroduktion behöver stärkas. Det kan handla om att utmana traditionella utbildningsformer för att bättre passa olika individers sätt att lära. De normer och värderingar som skapar hinder för individers förutsättningar i utbildningssystemet och på arbetsmarknaden behöver identifieras och åtgärdas.

Attrahera, behålla och utveckla grund- och spetskompetens

Kompetensbrist är en av de främsta orsakerna till att företag och organisationer har svårt att växa. Brist på spetskompetens riskerar att begränsa Östergötlands innovations och förnyelsekraft. Behovet att attrahera efterfrågad kompetens på en global marknad är stort och påverkas av regionala satsningar på attraktiva livsmiljöer. Arbetsgivare och akademien, inklusive forsknings- och utvecklingsmiljöer, behöver stärka samarbeten som bidrar till att identifiera kompetensbehov och stödja utvecklingen av spetskompetens. Arbetsgivare behöver stödjas i att arbeta mer strategiskt med sin kompetensförsörjning. Det handlar t.ex. om att identifiera och kommunicera framtida kompetensförsörjningsbehov till utbildningssystemet för att utbildningsutbudet bättre ska matcha arbetsmarknadens behov och. nya arbetssätt inom exempelvis lärande i arbetslivet, rekrytering, arbetsdifferentiering, validering och arbetsintroduktion.

Boende, arbete och välfärd i hela Östergötland

Den demografiska och socioekonomiska utvecklingen påverkar den regionala utvecklingen genom de samhällsutmaningar och möjligheter som de innebär. De varierade utmaningarna och möjligheterna påverkar näringslivets och organisationers förutsättningar att utvecklas. En god och jämlik hälsa samt tillgängliga kultur- och fritidsaktiviteter för alla är en förutsättning för hållbar regional utveckling.

Goda och attraktiva livsmiljöer

Samhällsplanering är ett viktigt verktyg för att skapa goda, attraktiva, trygga och omsorgsfullt gestaltade livs- och boendemiljöer i Östergötland. En god samhällsplanering skapar förutsättningar för en hållbar utveckling med stärkt folkhälsa, bevarandet av biologisk mångfald och har betydelse för såväl människors livskvalitet som näringslivets utveckling och konkurrenskraft. Nya byggnader, offentliga platser och lösningar för infrastruktur blir i de flesta fall bestående i generationer. Det är viktigt att i hela Östergötland tillämpa en omsorgsfull gestaltning av miljön, där processer och kunskap tillvaratas i samspel med andra sektorer och aktörer, samtidigt som hänsyn tas till kostnadseffektivitet. Politikområdet gestaltad livsmiljö kan sägas utgöra den fysiska gestaltnings- och planeringsdimensionen av goda livsvillkor i Östergötland och attraktiva livsmiljöer. Väl gestaltade, hälsofrämjande och funktionella livsmiljöer med framträdande estetiska och konstnärliga värden, där hänsyn tas till kulturhistoriska värden, kan stärka hållbarheten och människors livskvalitet.

Östergötland behöver en mer samordnad samhällsplanering, vilket stärker förutsättningarna för att utvecklingspotentialen i alla delar av Östergötland kan tas tillvara. Samverkan mellan Region Östergötland, Östergötlands kommuner och statliga myndigheter är därför viktig, liksom partnerskap med civilsamhälle och näringsliv.

Säkra ett starkt kultur- och idrottsliv

Tillgång till att uppleva och utöva kultur, idrott, rekreation och annat föreningsliv ger sammanhang, gemenskap och ökat välbefinnande. Det civila samhället och ideella krafter är en viktig del av den sociala hållbarheten och i det kontinuerliga demokratiska samhällsbygget. Men deltagandet behöver breddas än mer liksom tillgängligheten så att likvärdiga förutsättningar finns i hela Östergötland. Ökad delaktighet för vissa målgrupper, metoder för ökat inflytande och engagemang, mötesplatser och nya sätt att samverka mellan olika aktörer i samhället är några av verktygen som behövs framåt. Även idrottsrörelsen behöver utvecklas och förnyas för att svara upp mot människors behov idag och i framtiden. Idrotten inrymmer verksamheter som stärker området och samtidigt bidrar till bättre folkhälsa, ökad inkludering i föreningslivet, starkare näringsliv och ökad besöksnäring.

Breddat deltagande och ökad spridning, konstnärlig utveckling och främja kvalitet samt kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen är tre övergripande prioriteringar för Östergötland där målsättningen är ökad tillgång och inkludering i kulturlivet. Det behövs en bättre infrastruktur för kultur, såväl för att möta som att skapa kultur. Det krävs en mångfald av aktörer för att bidra till denna infrastruktur där aktörer med regionala uppdrag såväl inom som vid sidan av kultursamverkansmodellen är viktiga. Ett starkt kulturliv ger samtidigt möjligheter till internationellt utbyte och samverkan. Här är fortsatt utveckling av kultursamverkansmodellen och kulturplanen centrala verktyg.

En viktig del i detta är att skapa goda förutsättningar för yrkesverksamma kulturskapare, bland annat genom satsningar på kulturella och kreativa branscher. För att utveckla den kulturella infrastrukturen har kulturarvet en betydelse för platsutveckling.

Idrotten behöver bidra till en sund samhällsutveckling, ofta kan idrottsföreningen vara kittet i ett samhälle eller ett bostadsområde. Mötet med idrottsledare och föreningslivet är viktigt för att bygga gemenskap och framtidstro i Östergötland. Idrotten ska ha låga trösklar så att alla kan aktivera sig genom hela livet oavsett livssituation och vart i Östergötland man bor.

God och jämlik hälso- och sjukvård

I Östergötland ska en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård som utgår från patientens behov och möjligheter bedrivas. Vården ska tillgodose invånarnas behov, vara av hög kvalitet och ha god tillgänglighet i hela Östergötland. Hänsyn ska tas till att patienter som möter vården har olika förutsättningar på grund av livsvillkor och var de bor. För att möta detta behövs en personcentrerad och hälsofrämjande vård. Det kommer att kräva mer samverkan med andra vårdgivare och regioner, nya arbetssätt, fler digitala alternativ och fortsatt arbete med att skapa en mer robust vård. Att nyttja resurserna optimalt blir en förutsättning för att klara behoven och ha en fortsatt hållbar ekonomi.

Denna utveckling kan stimuleras i omställningen till nära vård där primärvården är navet och den vårdnivå som ska vara nära invånarna och bidra till hälsa och trygghet. Omställningen till nära vård är ett långsiktigt arbete som drivs i nära samarbete mellan Region Östergötland och länets kommuner, men även i samverkan med privata vårdgivare, Linköpings universitet och civilsamhället. Samverkan med andra regioner, som till exempel Region Kalmar län och Region Jönköpings län i sydöstra sjukvårdsregionen är viktigt.

Goda livsvillkor är avgörande för en god hälsa, därför behövs riktade insatser för att stärka förmågan till goda levnadsvanor och livsvillkor tidigt i livet. Det behövs fortsatt arbete med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser, både när det gäller folkhälsoarbete tillsammans med kommuner och andra aktörer i länet samt i hälso- och sjukvårdens möten med patienter.

Näringsliv och innovation

Genom att fokusera på innovation och entreprenörskap kan näringslivet stärkas och en hållbar utveckling främjas.

Investering och etablering

En effektiv samverkan kan möta näringslivets intresse för etablering och investering i Östergötland. Det är därför viktigt att aktörerna i Östergötland samarbetar mer strategiskt och samordnat för att stärka Östergötlands styrkor, förutsättningar och potential. En strategisk och strukturerad kommunikation av Östergötlands attraktionskraft är viktig för att locka investeringar och etableringar.

Investeringar i hållbarhet och digitalisering är avgörande för att stärka företagens konkurrenskraft. Offentliga aktörer har en viktig roll i att stimulera innovation genom strategiska investeringar och underlätta etableringen av nya och innovativa företag.

Upplevelser och aktiviteter spelar också en viktig roll i att öka regionens attraktionskraft. För att stärka besöksnäringen och locka fler besökare behövs ett utvecklat samarbete mellan Region Östergötland, Östergötlands kommuner, besöksnäringen och övrigt näringsliv. Genom att bygga ett samordnat agerande kan Östergötland fortsätta att vara en dynamisk och attraktiv plats för både företag och besökare.

Innovation och konkurrenskraft

Genom förändring och utveckling inom varor, tjänster, processer och affärsmodeller kan vi effektivisera samhället och lösa våra största utmaningar. För att utveckla lösningar på samhällsutmaningar krävs samverkan mellan olika aktörer, inklusive små, medelstora och stora företag, forskningsinstitut, universitet och offentliga aktörer. För att främja systeminnovation och ta sig an specifika samhällsutmaningar kan missionsorienterat arbete implementeras.

Region Östergötland, Östergötlands kommuner och statliga myndigheter spelar en central roll i att främja innovation genom upphandling, policyskapande och samarbete med olika aktörer för systeminnovation. Genom innovationsupphandlingar kan också klimat- och miljödriven näringslivsutveckling stimuleras. Stöd till företag i olika faser är nödvändigt för att stödja innovation. Det handlar om processer från inkubation till tillväxt. Här krävs insatser kopplat till affärsmodeller, kompetensförsörjning, talangattraktion och kapitalförsörjning. Det är också viktigt att få med aspekter kring socialt företagande som en resurs i innovationsarbetet.

Digital teknik är viktigt för både näringslivets och offentlig sektors utveckling. Genom att nyttja digitaliseringens möjligheter kan vi stärka konkurrenskraften och förbättra offentliga tjänster, särskilt i områden med långa avstånd och gles befolkning. Digitala lösningar bidrar även till att skapa hållbara produktionsmönster och affärsmodeller. Omställningen till en cirkulär ekonomi skapar möjligheter för ett hållbart näringsliv och möter behovet av ökad resurseffektivitet.

Företagsutveckling och tillgång till kompetens

I Östergötland finns ett väl förankrat samarbete mellan olika näringslivsfrämjande aktörer som behöver behållas och utvecklas. Detta samarbete skapar förutsättningar för ett diversifierat näringsliv som kan tillvarata möjligheter och stå starkt i tider av förändring. Det är nödvändigt att främjandesystemet för företag och innovation fortsätter att utvecklas för att säkerställa att olika stöd, strukturer och finansieringsmöjligheter matchar företag i alla former och faser, från entreprenörskap i skolan och nyföretagande till att dra nytta av Östergötlands styrkor och spetskunskap.

Elektrifieringen är en central komponent för industrins omställning till fossilfrihet och därmed en förutsättning för att skapa konkurrenskraft och behålla industriföretag både nationellt och regionalt. Tillgång till säker och konkurrenskraftig energi samt tillräcklig distributionsförmåga är grundläggande för investeringsfrämjande arbete. Därför är det viktigt att planera lokalt och regionalt för att möta de förväntade behoven av energiresurser.

Regionala styrkeområden

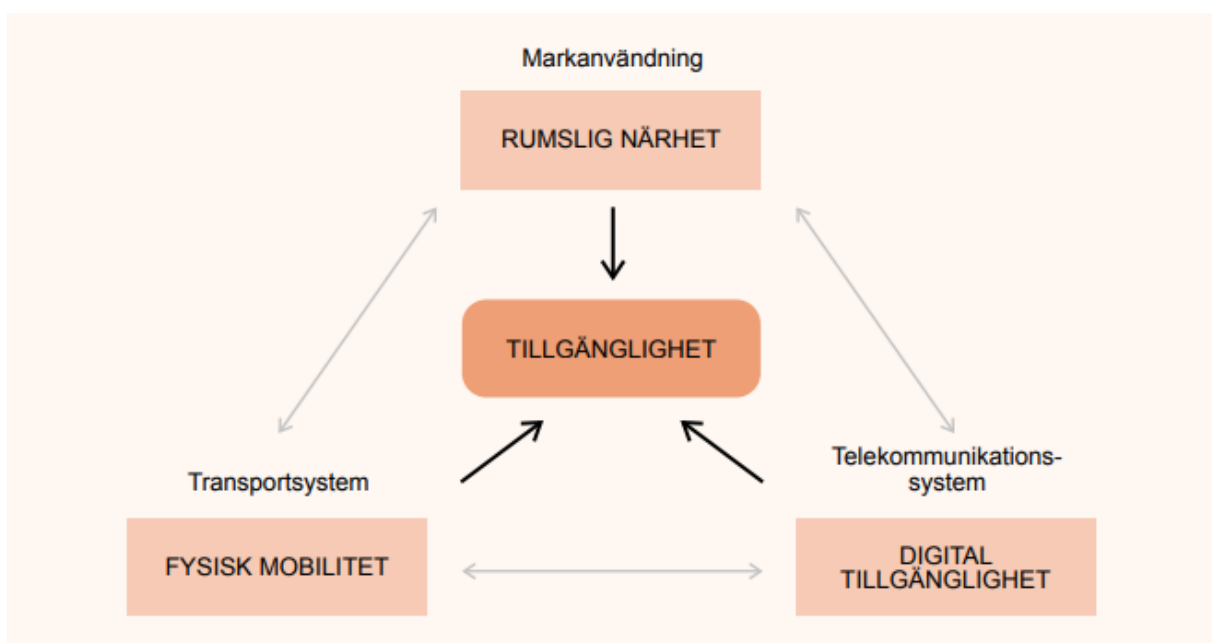
Östergötlands styrkeområden kännetecknas av en stark tillväxt och världsledande forskning. Genom att fortsätta att utveckla dessa områden kan Östergötland ta sig an samhällsutmaningar och samtidigt bidra till nytta, förnyelse, utveckling och synergier för flera sektorer. Dessa styrkeområden bidrar till fler och starkare företag, innovationer i befintliga och nya branscher samt omställning till en hållbar utveckling.

Samverkan kopplat till regionala styrkor är en framgångsfaktor. Med gemensamma kraftsamlingar möjliggörs mer underbyggda satsningar, initiativ och utvecklingsprojekt som stärker regionens näringsliv och konkurrenskraft. Där utgör forsknings-, utbildnings- och innovationsmiljöerna viktiga mötesplatser för att stärka näringslivet och vidareutveckla forskningen.

God tillgänglighet i hela Östergötland

För att skapa en god tillgänglighet till t ex arbetsplatser, studieplatser och service behöver avstånd minskas genom effektiv samhällsplanering. Avstånd kan minskas genom att olika funktioner placeras nära

bostaden, eller genom effektiva transporter eller genom digital tillgänglighet. Förutsättningarna för god tillgänglighet förändras med den utveckling som samhället genomgår. Genom att arbeta med helhetssyn där markanvändning, transport och digitalisering analyseras samlat kan insatser för ökad tillgänglighet anpassas utifrån geografiskt givna förutsättningar. Genom att arbeta med ett tillgänglighetsperspektiv ökar möjligheterna till hållbar utveckling.

Digital tillgänglighet

En väl fungerande digital infrastruktur, både i form av fasta och mobila nät är avgörande för digital tillgänglighet. En fortsatt utbyggnad och uppgradering av befintlig telekominfrastruktur behöver fortsätta i takt med ökad användning av digitala tjänster och funktioner. Utbyggnaden möjliggör bland annat att olika krav på kapacitet och prestanda kan tillgodoses för olika ändamål. Den digitala infrastrukturen ska vara väl utbyggd och robust i hela geografien. Detta gäller såväl där invånare bor men även där företag verkar och där människor rör sig.

Alla ska ha möjlighet att ta del av, och använda digital information och digitala tjänster, oavsett bakgrund, boendeplats, funktionsförmåga och ålder. Genom att digitaliseringen skapar nya förutsättningar och utmaningar för samhället, måste det finnas arenor som möter nya behov, till exempel inom medie- och informationskunskap. Offentliga aktörers webbplatser och mobila applikationer ska vara tillgängliga och den digitala servicen ska vara hanterbar samt vara begriplig och robust för alla.

Rumslig närhet

Bebyggelseutveckling bör ske i linje med principerna i den rumsliga inriktningen. Det möjliggör att fler får tillgång och närhet till utbud av bostäder, service, samhällsfunktioner och arbetsplatser, samtidigt som det skapar underlag till ett effektivt transportsystem. En blandad bebyggelsestruktur skapar miljöer som är trygga och levande. I sådana miljöer har invånare större möjligheter att ta plats i gaturummen och få förutsättningar för mer social inkludering.

Bebyggelse vid noder, hållplatser och stationer skapar också ökad tillgänglighet till service och arbetsplatser längre bort. Stationsnära områden har en lokal dimension som påverkas av gatunätverket, men även en regional och nationell dimension som påverkas av vägar och järnväg och deras kapacitet. Stationer och stationsnära områden är länken mellan dessa två system. Transportplanering och stadsutveckling behöver därför ytterligare integreras.

Närhet till service är en förutsättning för att det ska vara attraktivt att bo, verka, leva samt besöka i alla delar av Östergötland, såväl på landsbygderna, i städerna, i tätorter och i byarna. En god tillgänglighet till

grundläggande kommersiell service inom rimliga avstånd möjliggör goda livsvillkor. Främjande av tillgänglighet till service kan ske genom fysisk planering, kollektivtrafikens utformning och genom stödinsatser i servicegläsa geografier.

Fysisk mobilitet

Transportsystemets tillgänglighet utvecklas i kombination med ökad funktionsblandning, digitala lösningar och effektiv markanvändning. Genom samordning mellan transportplanering och lokalisering av bebyggelse, noder och hållplatser stärks överflyttningen från bil till kollektivtrafik i täta miljöer. Här har kollektivtrafiken en central roll. Vägätgärder bidrar till ökad trafiksäkerhet, trygghet och tillgänglighet för gående och cyklister, samt främjar det allmänna transportbehovet. Ett väl fungerande järnvägssystem, med strategiskt placerade hållplatser i närhet till bebyggelse bidrar till överflyttningen.

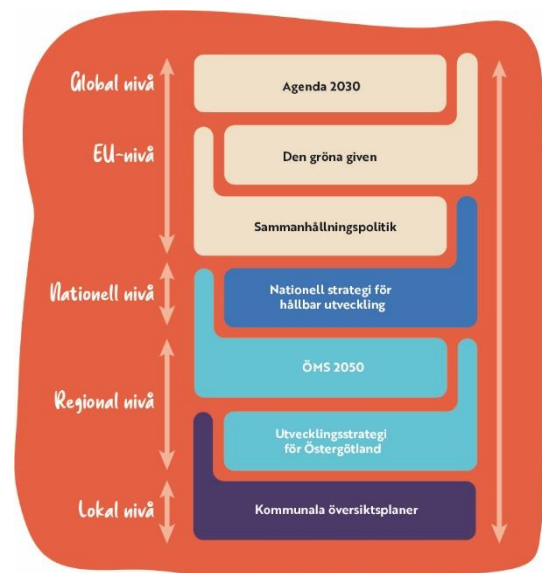
Bilen spelar en viktig roll för invånare som av olika anledningar inte kan nyttja kollektivtrafik, cykel eller gång. Bilen har en betydande funktion i gläsa områden och landsbygder där utbudet av kollektivtrafik är begränsat. Bils roll som anslutningsfärdmedel till kollektivtrafik behöver beaktas, till exempel på satsningar genom bytespunkter – pendlarparkeringar i anslutning till stationer och större hållplatser, för smidiga byten mellan transportslag.

Godslösningar med hänsyn till hela kedjan av transport bör finnas med tidigt i planeringen för alla trafikslag och djupare analyser av överflyttningseffekterna bör göras. Åtskillnaden av transport av och stadsmiljö behöver beaktas. Strategisk energiförsörjning och energiplanering är av särskild vikt för att möjliggöra omställningen av tunga transporter, exempelvis i logistikområden vid järnväg och hamn.

Genom satsningar på t.ex. omlastningsterminaler och samordnad citydistribution minskar lastbilstrafiken i städerna, miljö- och klimatbelastningen blir lägre, bullret minimeras och stadsmiljön blir mer attraktiv.

En gemensam kraftsamling

Utvecklingsstrategins övergripande syfte är att utifrån Östergötlands förutsättningar identifiera mål och prioriteringar för den regionala utvecklingspolitiken. Östergötlands utvecklingspolitik är beroende av omvärlden och en bredd av insatser inom många politikområden på olika nivåer krävs. Detta gränsöverskridande perspektiv brukar beskrivas som flernivåstyrt, där de lokala, regionala, nationella och internationella nivåerna samspelar. Utvecklingsstrategin kommer också att vara grund för de europeiska struktur- och investeringsfonder som är EU:s viktigaste investeringsverktyg för att skapa hållbar tillväxt och sysselsättning. Samtidigt finns även en horisontell dimension av utvecklingsstrategin, eftersom den är sektorövergripande. Det innebär att flera olika samhällsområden, sektorer, berörs eftersom de är beroende av och påverkar varandra. Detta gör strategin mer omfattande och komplex än strategier inom ett mer avgränsat politikområde.

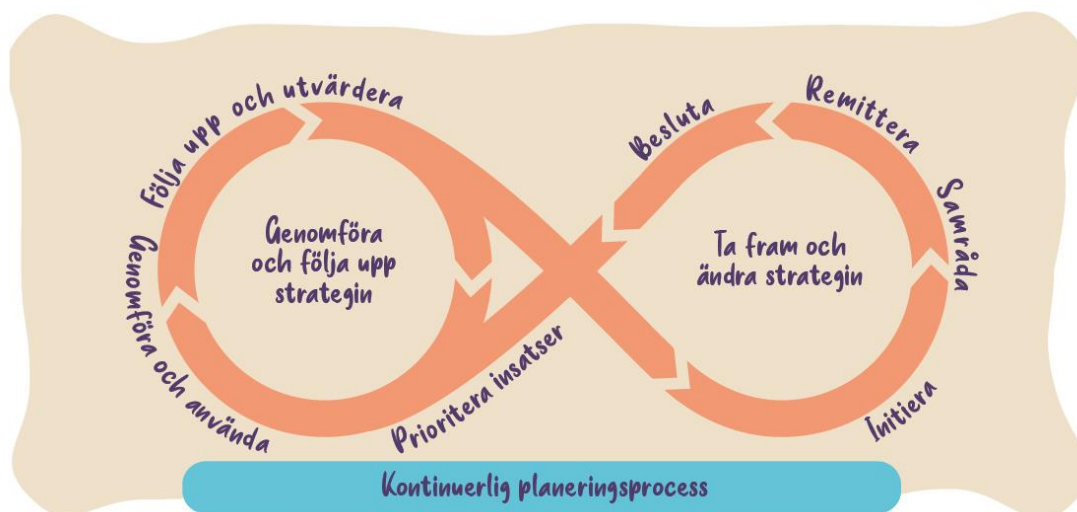

Utvecklingsstrategin och understrategier

Analys, uppföljning och utvärdering

Utvecklingsstrategin är del av en kontinuerlig planeringsprocess där planen successivt stäms av mot det som händer i Östergötland. Avgörande vid bedömningen av om strategin behöver uppdateras eller revideras är bland annat den nytta den kan ha som underlag för olika beslut i länet. Genomförandet av strategin ska utgå från ett kontinuerligt kunskapsbyggande kring Östergötlands förutsättningar. Ett naturligt led i den kontinuerligt bedrivna utvecklingsplaneringen är därför att löpande följa upp och utvärdera strategins effekter i olika avseenden. De strategiska och prioriterade områdena för kraftsamling behöver analyseras och insatser behöver delas in i vad som ska genomföras i ett kort perspektiv och vad som ska genomföras i ett längre perspektiv.

Region Östergötland har i uppgift att långsiktigt, löpande och systematiskt följa utvecklingen i Östergötland och analysera, följa upp och utvärdera genomförandet av utvecklingsstrategin och de insatser som görs. Här ska de analyser och utvärderingar som gjorts inom EU, framför allt kopplat till EU:s struktur- och investeringsfonder, tas tillvara.

I syfte att uppfylla dessa krav tas en flerårig analysplan fram där återkommande tematiska analyser planeras, det gäller näringsliv, bostadsmarknad, folkhälsa m.m. *Hur går det för Östergötland?* publiceras årligen och beskriver läget i Östergötland när det gäller demografi, arbetsmarknad m.m. Rapporten ger också möjligheten att reflektera eller fokusera på aktuella samhällsfrågor finns. Rapporten presenteras på den årliga konferensen *Framtid Östergötland*, en plattform för de aktörer som arbetar för Östergötlands utveckling. Genom att bygga detta system för gemensamt lärande skapas en beredskap och förmåga att hantera både kända och okända utmaningar och möjligheter. Detta ger förutsättningar för att utveckla samverkan och kan i förlängningen leda till samhandling där det är relevant. En gemensam bild av Östergötlands behov och förutsättningar skapas, vilket ger förutsättningar att binda samman olika planeringsprocesser på nationell, regional och lokal nivå.

Andra delar i uppföljningsarbetet är att kontinuerligt se över indikatorer för att säkerställa hur det går för Östergötland samt se vilka effekter prioriterade insatser har.¹ Det upprättas också en analysplan med långsiktigt planerade analyser inom befintliga områden.

¹ På utveckling.regionostergotland.se/ru/statistik finns den samling indikatorer som används för att följa upp utvecklingsstrategin.

Remiss av reviderad Utvecklingsstrategi för Östergötland

Region Östergötland har, precis som alla andra regioner, i uppdrag att ta fram och besluta om en strategi för länets utveckling. Utvecklingsstrategi för Östergötland utgör därför grunden för det samlade utvecklingsarbete som bedrivs av Region Östergötland, länets kommuner och andra aktörer för att skapa en hållbar utveckling och tillväxt. Strategin ska enligt förordningskrav ses över minst en gång varje mandatperiod.

Region Östergötland har därför under 2024 gjort en översyn av den befintliga strategin, vilken beslutades av regionfullmäktige 2022. Enligt uppdraget till översyn bedöms strategin i allt väsentligt fortsatt vara giltig men det finns skäl att i vissa delar göra en översyn för att se om justeringar ska göras. Dessutom har flera regionala strategier beslutats med koppling till utvecklingsstrategin vilket påkallar följdändringar i utvecklingsstrategin. Detta gäller kulturplanen, kompetensförsörjningsstrategin och den rumsliga strategin. Dessutom pågår ett arbete med en näringslivs- och innovationsstrategi. Dessa ändringar följer av processer och beslut som redan fattats eller kommer fattas, varför dessa ändringar inte är föremål för remiss.

Det översynen har fokuserat på är att:

- Förtydliga strukturen i strategin
- Analysera hur utvecklingsstrategin bör ytterligare harmoniseras med målen för den nationella politiken för regional utveckling inkl. den nationella strategin för hållbar regional utveckling och andra politikområden.
- Utveckla och stärka integreringen av hållbarhet i strategin
- Utveckla och stärka integreringen av folkhälsostrategin i utvecklingsstrategin
- Belysa hur krisberedskap bör hanteras inom ramen för utvecklingsstrategin

Det är i dessa avseenden som Region Östergötland vill remittera föreliggande förslag till uppdaterad utvecklingsstrategi. Eftersom den övergripande bedömningen är att strategin i allt väsentligt är aktuell, har översynsarbetet i stor utsträckning gjorts internt på Region Östergötland efter samråd med strategiska samrådet och ledningsgruppen för strategiska frågor. Resultatet av översynen presenterades för regionstyrelsen i september och har varit utgångspunkten i framtagandet av den uppdaterade strategin. Rapporten till regionstyrelsens finns bilagd som bakgrundsmaterial.

Så svarar ni

Region Östergötland önskar svar på remissen senast **31 mars 2025**. Svaret skickas in i wordformat (döpt med er organisations namn) till region@regionostergotland.se. Ange diarienummer RÖ 2024-10297 och organisationens namn i ämnesraden. Ange även kontaktperson för ert remissvar.

Svaret ska utgå från huvudrubriker och vara så kortfattat och konkret som möjligt. Ta upp både det som ni ser som styrkor i strategin och det ni tycker behöver ändras. Motivera kortfattat.

Så behandlas synpunkterna

Region Östergötland sammanställer och behandlar de inkomna synpunkterna efter att remissperioden är slut. Inkomna remissvar presenteras på www.regionostergotland/utvecklingsstrategi. Beslut om strategin tas på regionstyrelsen 11 september 2025.

Remisshandlingar

- Missiv och sändlista (det här brevet)
- Remissversion reviderad Utvecklingsstrategi för Östergötland

Ovanstående handlingar finns tillgängliga på www.regionostergotland/utvecklingsstrategi.

Frågor

Har du frågor är du välkommen att kontakta Maria Ståhl 072 462 14 03

Maria.A.Stahl@regionostergotland.se

Vi ser fram emot att ta del av era remissvar!

Richard Widén

Regionutvecklingsdirektör

Sändlista

Boxholms kommun
Finspångs kommun
Kinda kommun
Linköpings kommun
Mjölby kommun
Motala kommun
Norrköpings kommun
Söderköpings kommun
Vadstena kommun
Valdemarsviks kommun
Ydre kommun
Åtvidabergs kommun
Ödeshögs kommun
Politiska partier 8 stycken (Regionfullmäktige)
Sveriges kommuner och Regioner (SKR)
Linköpings universitet
Länsstyrelsen Östergötland
Region Stockholm
Region Västmanland
Region Gävleborg
Region Västmanland
Region Södermanland
Region Uppsala
Region Örebro
Region Jönköping
Region Kalmar
Arbetsförmedlingen
Boverket
Tillväxtverket
Vinnova
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Jordbruksverket
Trafikverket, Region Öst
Transportstyrelsen
Svenska ESF-rådet, huvudkontoret
Statens kulturråd
Linköpings stift
Företagarna i Östergötland
LRF Östergötland
RISE
Svenskt näringsliv Östergötlands län
Linköping Science Park
Norrköping Science Park
Nyföretagarcentrum Norrköping
Cleantech Östergötland
Vreta kluster
Energimyndigheten
Östsvenska Handelskammaren

Hushållningssällskapet Östergötland
Bildningsförbundet Östergötland
Östergötlands idrottsförbund
Riksteatern Östergötland
Leader Folkungalandet, Leader Gränslandet, Kustlandet, Leader Sommenbygd
Länsbygderådet i Östergötland
Coompanion Östergötland
Hela Sverige ska leva
Skogsstyrelsen
Centrum för vuxenutbildning, Linköping
YH-myndigheten
Visit Linköping och Co
Ung företagsamhet Östergötland
Funktionsrätt Östergötland

(5)

KLK.2025.17

Förstudie av underhållsinvesteringar

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad
Mikael Jonsson
Chef Gata/fastighet

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande till kommunrevisionen om förstudie av underhållsinvesteringar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att anta yttrandet som sitt eget och överlämna yttrandet till kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisionen begär att kommunstyrelsen ska lämna svar på två frågor utifrån en genomförd förstudie om underhållsinventeringar av kommunens fastighetsbestånd. Bakgrunden till ärendet härrör från en förstudie som EY har genomfört på uppdrag av kommunrevisionen.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Mikael Jonsson
Chef Gata/fastighet
t.f samhällsbyggnadschef

Bilagor:

Förslag till yttrande
Kommunrevisionens skrivelse

Tjänsteställe/Handläggare

Mikael Jonsson
Chef Gata/fastighet
t.f samhällsbyggnadschef

Mottagare

Kommunrevisionen

Yttrande till kommunrevisionen om förstudie av underhållsinvesteringar

Kommunrevisionen har ställt följande frågor till kommunstyrelsen:

- Om det planeras några åtgärder för att undvika kostnadsavvikelse på 25 % (ÄTA)?
- Om det planeras att införas intern kontroll inom området?

Kommunstyrelsen lämnar följande yttrande:

ÄTA betyder Ändring, Tillägg, Avgående och kan vara medvetna val från beställaren under projektet om man anser att det är en nödvändig åtgärd som identifierats och som behöver utföras. ÄTA-kostnader beskrivs som oförutsedda kostnader och utgörs oftast av dolda fel och brister, vilket gör att det i princip är omöjligt att garantera vilken nivå dessa kostnader kan hamna på.

I de stora projekten som utförts i närtid efter särskild upphandling, som byggnation eller renovering av äldreboende, korttidsboende, förskolor eller hamnprojekt har ÄTA-kostnader hamnat inom fastställd kalkyl vilket gjort att investeringsbudget hållits.

Med anledning av detta planeras inga särskilda åtgärder för detta mer än att fortsätta utföra lämpliga utredningar, kontroller eller förstudier inför offertförfrågan eller upphandling.

Någon kontrollpunkt finns inte med i interkontrollen för 2025.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Per Hollertz (M)
Kommunstyrelsen ordförande

Revisionen

Till: Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Förstudie av underhållsinvesteringar

EY har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en förstudie av underhållsinvesteringar. Förstudien syftar till att undersöka huruvida det finns dokumentation vid genomförande av fastighetsinvesteringar avseende underhåll samt att översiktligt kartlägga hanteringen av fastighetsinvesteringar.

Förstudien visar att det finns riktlinjer som fastställer på övergripande nivå vilken dokumentation som ska finnas vid större investeringsprojekt. Detta omfattar dock inte de investeringsprojekt som kategoriseras som årligt planerat underhåll.

Som en del i förstudien har en stickprovsanalys genomförts. I stickprovet framgår att dokumentation finns i varierande omfattning. Det framgår vidare att fastighetsavdelningen inte har arbetat med ett digitalt fastighetssystem och att det inte finns tillräcklig information om byggnadernas status. Detta menar vi sammantaget innebär en risk för hanteringen av fastighetsunderhåll eftersom det kan finnas en betydande underhållsskuld som inte synliggörs. Därtill är det en risk i enskilda projekt då dolda fel kan innebära merkostnader. Båda projekten som lyfts i denna förstudie har blivit dyrare än initialt planerat, varav projektet på Vammarskolan blev 25 procent dyrare.

Avseende dokumentation av behovsutredning, beställning/avrop och kontroller menar vi också att det är av vikt att kommunstyrelsen kan upprätthålla en god intern kontroll i de projekt som bedrivs. Stickprov i förstudien visar att det sker kontroller men att dessa inte dokumenteras. Förstudien visar också att det saknas dokumenterat avrop för arbetet som utfördes på Röda ladan.

Förstudien överlämnas till kommunstyrelsen samt till fullmäktige för kännedom. Utifrån förstudien önskar kommunrevisionen svar på

- ▶ Om det planeras några åtgärder för att undvika kostnadsavvikelser på 25% (ÄTA)?
- ▶ Om det planeras att införas intern kontroll inom området?

Kommunrevisionen önskar få svar från kommunstyrelsen senast den 20 mars 2025.

Rune Hallgren

Ordförande

Roger Abrahamsson

Vice ordförande

(6)

KLK.2025.19

Dispens från arbetstidsregel

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret
Carina Magnusson
HR-chef
Tel: 0123-191 59
E-post: carina.magnusson@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dispens från dygnsviloregel inom personlig assistans

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge dispens och frångå dygnsviloregeln för ärendet med personlig assistans under 12 månader.

Kommunstyrelsen ger verksamheten i uppdrag att inlämna dispensansökan till SKRs arbetstidsnämnd.

Ärendebeskrivning

1 oktober 2023 kom stärkta regler för dygnsvila. Tidigare hade verksamheten arbetstid plus jour så att den totala arbetstiden uppgick till 24 timmar sammanhängande. Efter att arbetstidsreglerna förändrades kunde man endast förlägga max 20 timmar per dygn inkl. jour. Verksamheten har sedan dess provat att förlägga arbetstiden enligt nya reglerna. I ett av våra personliga assistansärenden har förändringen påverkat brukarens mående. Berörda av dispensen är 4 medarbetare.

SKR har öppnat för att man kan söka dispens från dygnsviloregler med ett antal förutsättningar. Kravet för dispens är också att det är kommunstyrelsen som fattar beslutet och att arbetsgivaren skickar underlagen inklusive MBL-protokoll, risk-och konsekvensbeskrivning till centrala parter arbetstidsnämnd som sedan beslutar om dispensen. All dispens ges som längst 12 månader.

Underlag till dispensansökan

Risk och konsekvensbeskrivning
Underlag från verksamheten för dispensansökan
MBL-protokoll

Beslutet skickas till

Verksamhetsområde Stöd och omsorg
HR-chef
Akten

Kristina Lohman
Kommundirektör

Carina Magnusson
HR-chef

Plats för företagets logotyp	Dokumentnamn Riskbedömning utifrån de nuvarande dygnsreglerna Bilaga J, personlig assistans	
Företag Stöd vid funktionsnedsättning	Datum 2024-09-09	Version 1.0
Beskrivning av planerad ändring Ängring av arbetstidsreglerna	Framtagen av Personal Personlig assistans	Godkänd av
Deltagare John Hansson, enhetschef Teresia Karlsson (kommunal) Kristin Rosenberg-Toro Magnus Larsson Katarina Pihlbland Johanna Nyberg		

Riskkälla	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig	Klart när?	Kontroll utfört. Datum.
	låg	med	hög				
Personalens arbetsmiljö har blivit sämre sedan de nya arbetstidsreglerna infördes.			X	Dialog om arbetsmiljön förs på varje APT för att diskutera åtgärder som bidrar till att arbetsmiljön för personal blir bättre. Ändring av schemat utifrån nuvarande regelverk har gjorts utan att personalens arbetsmiljö förbättrats. Personalens möjligheter till återhämtning upplevs vara försämrade.	John Hansson	Löpande kontakt med personal	
Brukarens mående har påverkats negativt sedan de nya arbetstidsreglerna införts.			X	De nya reglerna har skapat en oro hos brukaren som bland annat märks av eftersom brukaren blir mer orolig på kvällen och nattetid. Arbetstidsförändringen som skedde i februari har resulterat i otrygghet och ett försämrat mående för brukaren. Frågan diskuteras vid varje APT.	John Hansson	Löpande kontakt med personal	

Detta dokument har skapats i Prevents verktyg för systematiskt arbetsmiljöarbete på regelbanken.se.

Kan förändringen från 20 timmar till 24 timmar medföra ökade risk för sjukskrivningar hos personalen.	X			Psykosociala arbetsmiljön för personalen påverkas positivt om man ger dispens för arbetstidsreglerna eftersom det finns större möjligheter för vila och återhämtning mellan passen vilket bidrar till ökad trivsel på arbetsplatsen och mindre risk för sjukskrivning	John Hansson	Avvaktar beslut om dispens.	
Med nuvarande arbetstidsregler och ökad arbetsbelastning så riskerar man att medarbetare slutar.			X	Medarbetare är trötta och missnöjda med den rådande arbetssituationen och på sikt så riskerar man att tappa ovärderlig kompetens i verksamheten. Om brukaren blir orolig och vaken nattetid så ökar arbetsbelastningen för personalen. Pga. det geografiska läget så kan det också vara svårt att hitta ny personal.	John Hansson	Avvaktar beslut om dispens	
Medarbetarna upplever stress över att inte kunna varva ner efter ett arbetspass		X		Personal upplever att de inte kan varva ner på samma sätt som de gjorde innan de nya reglerna infördes.	John Hansson	Avvaktar beslut om dispens	
Finns risk för stor arbetsmängd med att gå från 20 till 24 timmar?	X			Om extra 4 timmarna skulle skapa en bättre arbetsmiljö och arbetsbelastning, utifrån våra boendes behov och mående.		Avvaktar beslut om dispens	
Nuvarande regelverk bidrar till flera personalbyte behövs, vilket bidrar till en ökad oro hos brukaren.			X	Gå tillbaka till dygnspass, då bara ett byte per dygn sker.	John Hansson	Avvaktar beslut om dispens.	

Detta dokument har skapats i Prevents verktyg för systematiskt arbetsmiljöarbete på regelbanken.se.

Protokoll MBL § 11 avseende dispensansökan som möjliggör avvikelser från arbetstidslagen för personlig assistans

Tid och plats: 2025-01-22, Kommunhuset Strömsvik

Närvarande:

- Maria Frisäter, socialchef Valdemarsviks kommun
- Teresia Karlsson, lokalt ombud, Kommunal

§ 1 Förhandlingens öppnande

Arbetsgivaren hälsar välkommen till förhandling enligt MBL § 11.

§ 2 Arbetsgivarens förslag

Arbetsgivaren presenterar sitt förslag om att ansöka om dispens för att möjliggöra avvikelser från arbetstidslagen. Förslaget innebär att arbete och jour upp till 24 timmar i följd ska kunna tillämpas vid ett enskilt ärende inom personlig assistans.

I samband med presentationen redovisas skäl för dispensansökan samt en genomförd riskbedömning.

§ 3 Arbetstagarorganisationens synpunkter

Arbetstagarorganisationen har inget att erinra mot arbetsgivarens förslag utan ställer sig positiva till förslaget.

§ 4 Förhandlingens avslut

Förhandlingen enligt MBL § 11 förklaras härmed avslutad.

Valdemarsviks kommun

Maria Frisäter
Socialchef

Justeras

Teresia Karlsson
Kommunal

Begäran om dispens från dygnsregler att gå från 20 timmar till 24 timmars jourpass

- 1 Ange om begäran avser avvikelser från AB § 13 mom. 5 eller bilaga till AB och i så fall vilken.**

Begäran avser Dispens, bilaga J, att gå från 20 timmar till 24 timmar jourpass.

- 2 Vilken verksamhet och vilka delar av verksamheten är aktuell/aktuella för begäran av dispens?**

Begäran avser en brukare som har personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken. Brukaren bor i egen lägenhet i Valdemarsvik.

- 3 Vilken/vilka yrkesgrupp/yrkesgrupper är berörda av begäran om dispens och hur många arbetstagare i dessa grupper skulle beröras?**

Dispensansökan berör 4 assistenter till ett enskilt assistentärende. Det innefattar 3 undersköterskor och 1 fritidsledare.

- 4 Beskriv varför det är nödvändigt för att säkerställa den enskildes rättigheter och verksamhetens behov.**

Assistentärendet består av 4 anställda på 97,16%.

Arbetsmiljön för medarbetare har försämrats kraftigt sedan de nya dygnsvilloreglerna trädde i kraft i bilaga J. Mindre återhämtning på grund av fler arbetspass, ökad stress, fler personalbyte och generellt en försämrad arbetssituation beskrivs av personalen.

Från att vi tidigare har haft samma arbetstider varje dag med personalbyte en gång per dag så har vi nu minst 2 byten varje dag vilket i sin tur innebär bytena kvällstid gör att brukaren störs och inte kommer ner i varv och det i sin tur gör att brukaren påverkas så att

nattsömmen störs och numera vaknar hon oftare på natten. Hon har sedan schemaförändringen dessutom börjat vakna tidigare på morgnarna och har svårt att hålla sig vaken under dagarna. Det i sin tur påverkar hennes vardag då det blir svårt att hitta på aktiviteter då hon oftast är väldigt trött. Det blir också svårare att planera in aktiviteter och måltider då vi måste ta hänsyn till personalbyten på ett annat sätt än tidigare. Det är även så att brukaren blir störd vid personalbyten vilket yttrar sig i viss irritation och oro och därför känns det inte bra att behöva utsätta henne för det mer än nödvändigt.

Då den här onormala tröttheten pågått sedan schemaändringen i februari så rådfrågade vi den sjuksköterska som är ansvarig för hennes medicinering och hon tyckte vi skulle boka tid för att ta lite prover på henne för att utröna att det inte är något medicinskt fel. Proverna påvisade inga onormala värden.

Vi tror inte att brukaren kommer att kunna anpassa sig till de här nya schematiderna.

Brukarens funktionsnedsättning är Autism och utvecklingsstörning. Som medarbetare behöver man ha stor kännedom om brukarens enskilda diagnoser, rutiner och hur brukaren fungerar i olika situationer. Det blir svårare att planera dagen utifrån brukarens behov av rutiner. De nya arbetstidsreglerna innebär mer stress för brukaren på grund av att personal måste hinna fixa mat innan överlämning så att brukaren hinner äta klart innan personalbytet. Brukaren erbjuds även färre aktiviteter på grund av flera personalbyten. Brukaren behöver ta/få sin tid.

Brukaren har på grund av diagnosen ett stort behov av att veta vad som händer under dagen och det är av yttersta vikt att dagen är förutsägbar utan större förändringar. Brukaren har ett stort behov av att få känna ett lugn och en trygghet. Det ursprungliga schemat har brukaren haft sedan 2006 vilket skapat rutinmässiga dagar och ett välfungerande liv.

Verksamheten har jour mellan kl. 22.00 - 06.00 resterande tid är personalen vaken. Arbetsbelastningen under jourtid varierar beroende på hur brukaren mår och sover. En personal är i tjänst dygnets alla timmar.

Assistenterna har sett en stor förändring i brukarens beteende sen den nya "lagen" trädde i kraft med tydliga symtom på sömnsvårigheter som leder till att den enskilde blir tröttare på dagarna som i sin tur leder till att brukaren blir mindre aktiv och får en sämre hälsa. Detta finns dokumenterat i Life care.

Eftersom brukaren har svårt med tidsuppfattningen, skapar fler personalbyte under dygnet mer oro och svårare med stående rutiner.

Trygghet i schemat är nödvändigt så det blir så få personalbyte som möjligt under dygnet för att få bättre struktur, större trygghet och ett bättre välmående. För mycket personalbyten får en direkt negativ effekt för brukaren. Brukaren berörs av stress inför byten, piggnar till när överlämning sker på kvällen då brukaren inte har någon tidsuppfattning. Vid fler överlämningar om ordinarie personal är borta blir det flera vikarier och nya ansikte för brukare.

5 Beskriv vilka andra möjligheter ni har försökt med utan tillfredställande resultat.

Personalen har gjort schemaändringar på flera olika sätt utan att ha fått någon positiv effekt på brukarens välmående. Arbetspassen har justerats till max 20 timmar vid jour samt kortare arbetspass på dagtid och kväll/natt för att alla ska få in sin dygns och veckovila. Olika schematider har testats till exempel att byten sker 17.00, 19.00 och 21.00.

Tidigare arbetade personalen mellan 9.00-9.00 och extra tid kunde avsättas om det var behov med dubbelbemanning vid exempelvis läkarbesök.

6 Trolig utveckling och belastning på assistentärendet.

Personalen på enheten känner stor oro för både brukare och dem själva. Förändringen har gjort att assistenter fått ett tuffare schema med fler arbetspass. I denna typ av arbete behövs längre vila mellan arbetspassen vilket inte finns utrymme för idag. Det är inte heller någon bra lösning att anställa flera på ärendet, då brukaren inte mår bra eller gynnas av detta.

Det är svårt att ta in vikarier då brukaren mår sämre när dennes trygghet rubbas. Under semesterperioden märker verksamheten en skillnad i brukarens mående om det inte finns trygga vikarier som brukaren känner till sedan tidigare.

Risken finns att på sikt tappa arbetare som arbetat länge och byggt upp en ovärderlig relation till brukaren.

Alla 4 assistenter vittnar om en sämre arbetsmiljö.

7 Dispensens tidsperiod

Dispensansökan avser 12 månader för att därefter utvärderas.

(7)

KS-SHB.2025.38

Höjning av VA-taxa från 2025-07-01

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad
Gunilla Halldén
Administrativ handläggare

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Höjning av Vatten- och avloppstaxan (VA-taxan) från 2025-07-01

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att

1. Upphäva gällande VA-taxa, beslutad 2024-09-23 § 66.
2. Anta förslag till ny VA-taxa med avgiftsjusteringar enligt bilaga 2 att gälla från och med 2025-07-01.
3. Fastslå att avgifterna i VA-taxan ska indexregleras årligen.

Ärendebeskrivning

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

Detta underlag beskriver behovet av justerade avgiftsnivåer i VA-taxan samt förslag till fördelning av det ökade avgiftsuttaget.

I bilaga 1 finns samtliga förslag till avgiftsförändringar redovisade. Bilaga 2 visar förslaget till ny VA-taxa i sin helhet med taxeföreskrifter och nya avgiftsnivåer.

Generella definitioner

För att kunna göra jämförelser med andra kommuner används den statistik som branschorganisationen Svenskt Vatten årligen samlar in från kommunerna om deras taxor. De två typhus som används i statistiken definieras enligt:

Typhus A	En villa/enfamiljshus som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 150 m ³ vatten per år och har tomtytan 800 m ² .
Typhus B	Ett flerbostadshus med 15 lägenheter som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 2 000 m ³ vatten per år och har tomtytan 800 m ² .

Fullständiga definitioner finns i taxeföreskrifterna, se bilaga 2.

Justering av bruksavgifter

Brukningssavgiften är en periodisk avgift (abonnemangssavgift) som ska täcka kostnader för produktion och distribution av dricksvatten, bortledning av spillvatten och dagvatten, vattenrening vid reningsverk, drift- och underhållskostnader samt kapitalkostnader för investeringar i VA-anläggningen.

I nuläget får VA-verksamheten in ca 18,3 miljoner kronor (mkr) via brukningssavgifterna vilket trots höjningen 1 januari 2025 kommer ge underskott på ca 2,3 mkr för VA-verksamheten 2025. Förslaget till denna taxehöjning innebär en ökning om 12 procent (2,3 mkr) för att dels täcka upp underskottet som annars skulle behöva täckas av skattemedel, dels för att möjliggöra reinvesteringar och investeringar i befintliga anläggningar samt i ledningsnätet.

Den senaste revideringen av brukningssavgiftens nivåer gjordes 2025-01-01. Som jämförelse har KPI sedan dess (från 2018–03 till 2024–11) ökat med 29 procent.

Brukningssavgiften tas ut via avgiftsparametrar enligt tabell 1.

Tabell 1. Avgiftsparametrar för brukningssavgift.

Avgiftsparameter	Typ av avgift
Fast avgift per år	Fast avgift
Avgift per m ³ levererat vatten	Rörlig avgift, beror av förbrukning
Avgift per lägenhet (villa = 1 lägenhet)	Fast avgift
Avgift per påbörjad 100-tal m ² tomtyta (endast för fastighetskategori "Annan fastighet")	Fast avgift

Avgiftshöjningen föreslås läggas på både de fasta och rörliga avgifterna då justering av förhållandet mellan rörlig och fast avgift justerades 1 januari 2025. VA-verksamhetens kostnad påverkas endast marginellt av den producerade vattenvolymen, främst handlar det då om kostnader för el och kemikalier. För VA-verksamhetens ekonomi är det därför generellt bra att sträva mot att ha en så låg rörlig (volymberoende) andel som möjligt i taxan, men utifrån andra aspekter kan den inte heller vara alltför låg. Det bör fortsatt finnas ett incitament för fastighetsägarna att spara på vatten både utifrån möjligheten att kunna påverka sin avgift samt ur miljösynpunkt. Genom att lägga hela taxeeökningen på alla avgifter bibehålls fördelningen mellan fast och rörlig andel enligt figur 1 vilket bedöms kunna genomföras utan att incitamentet försvinner.

	Nuläge		Förslag		Förändring av intäkt (%)
	kr	%	kr	%	
Total intäkt via brukningssavgifter	19 291 274 kr		21 606 227 kr		12,0%
Varav rörlig andel	6 365 523 kr	33%	7 129 386 kr	33%	12,0%
Varav fast andel	12 925 751 kr	67%	14 476 841 kr	67%	12,0%

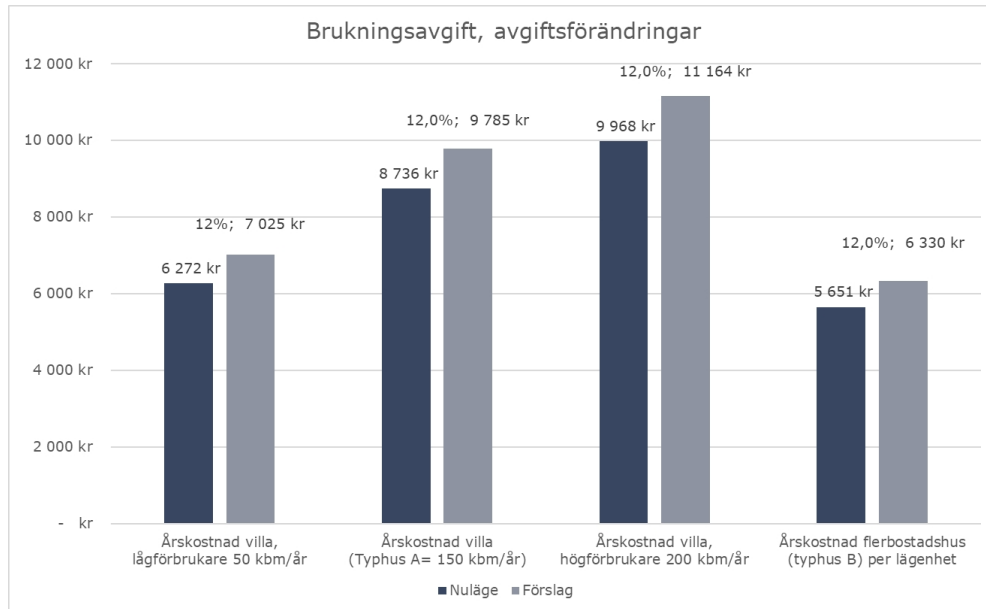
Figur 1. Förslag till nivå på taxeeökning samt fördelning mellan fasta och rörliga avgiftsparametrar totalt sett för VA-verksamheten. Samtliga summor är exklusive moms.

I kronor räknat blir höjningen lika för alla villahushåll, ca 87 kr/mån. Nyttan av att vara ansluten till kommunalt VA speglas inte enbart av konsumerad volym, utan även i att ha tillgång till VA-anläggningen året om. Investeringar i nät och reningsverk etcetera måste dessutom göras utifrån den årliga toppbelastningen.

Utfall och jämförelse med andra kommuner

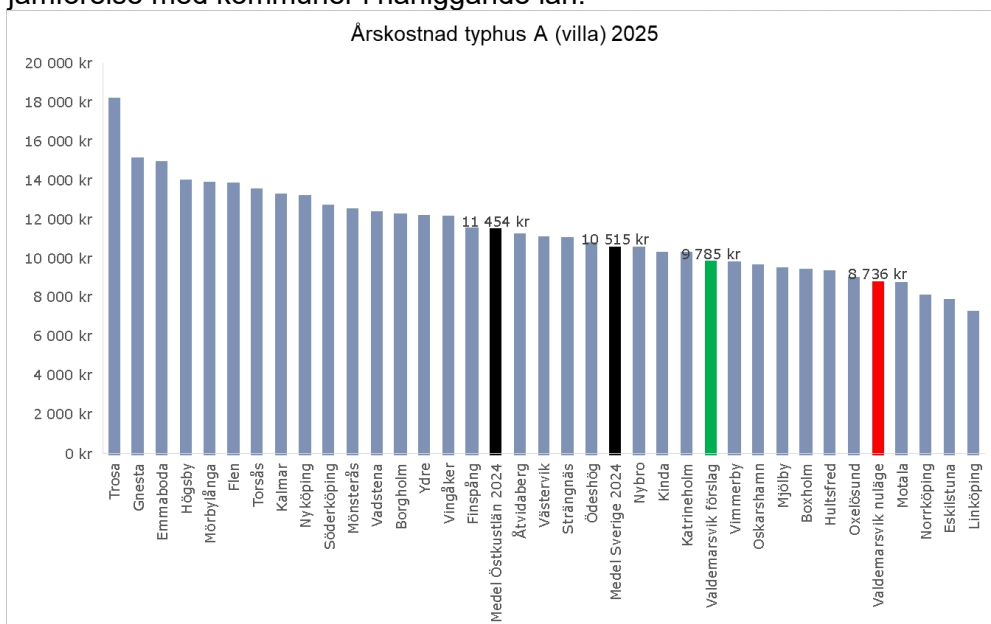

En fastighets brukningsavgift beror av vilka vattentjänster fastigheten har tillgång till, dess förbrukning samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I figur 2 visas utfallet av förslaget till taxeeökning för några olika typer av fastigheter.

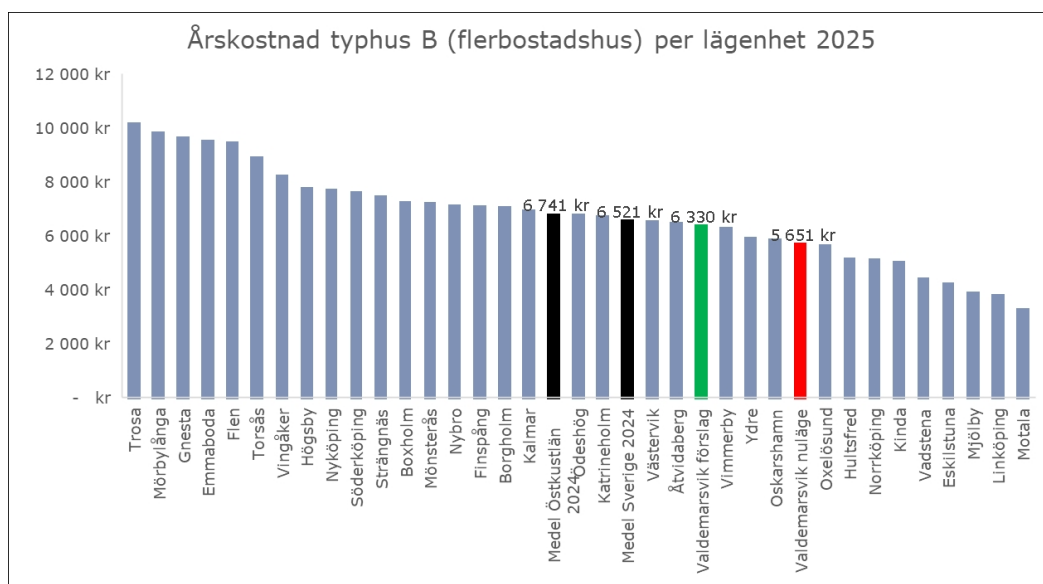

Figur 2. Avgiftsförändringar för ett antal fastighetstyper inklusive moms. Samtliga förutsätts vara anslutna till alla vattentjänster.

I figur 3 och 4 visas hur avgifterna för de respektive typhusen hamnar i jämförelse med kommuner i närliggande län.

Figur 3. Jämförelse bruksavgifter för typhus A (villa) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Figur 4. Jämförelse bruksavgifter för typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande bruksavgifter

Avgiftsjusteringar för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgift samt för övriga tjänster

Avgiftsjusteringar föreslås göras utifrån den generella intäktsökningen om 12 procent för övriga bruksavgifter tex. avgift för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgifter samt för övriga tjänster så som uppsättning och nedtagning av vattenmätare etcetera Avgifterna för uppsättning/nedtagning av mätare etcetera i §18 avrundas till närmsta 10-tal kronor. Samtliga förändringar i avgiftsnivåer kan ses i bilaga 1.

Justering av anläggningsavgifter

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som tas ut för att täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning till den som ska anslutas. Ambitionen är att

nyanslutningar till den allmänna VA-anläggningen ska ha 100 procent kostnadstäckning när samtliga anslutningar summeras för att inte belasta det övriga VA-kollektivet. Enskilda anslutningar kan dock i praktiken vara billigare eller dyrare än den avgift som tas ut.

Valdemarsvik reviderade sina anläggningsavgifter senast 2025-01-01. Jämfört med andra kommuner är avgiftsnivån fortfarande mycket låg.

De senaste åren har det endast gjorts enstaka nyanslutningar i Valdemarsvik, därför finns ett begränsat underlag för att utreda verkliga kostnader för nyanslutningar. VA-huvudmannen har fått ett föreläggande från länsstyrelsen om utbyggnad av VA-anläggningen i Skeppsgården. Utredning pågår kring vilka fastigheter som ska omfattas och tidsaspekt på utbyggnaden. Det utreds även om ytterligare områden inom kommunen anses ha behov av kommunalt VA och ska anslutas (bedömning görs objektivt i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster).

Då det i nuläget saknas underlag för att göra en kostnadsanalys av planerade kommande anslutningar föreslås en första preliminär målbild vara att sikta på att komma i nivå med Sverigemedel. Eftersom nuvarande avgiftsnivå är mycket låg föreslås justeringar göras jämnt fördelat över en fyraårsperiod. Under kommande år behöver fortsatt utredning göras gällande lämplig slutnivå på anläggningsavgiften för att nå full kostnadstäckning på nyanslutningarna. Avgiftsjusteringar som föreslås i detta ärende är därmed steg två i avgiftsjusteringarna och bedöms ej oskäligen även om ett fullständigt beräkningsunderlag inte finns framtaget. De planerade anslutningarna i befintlig bebyggelse är i normalfallet dyrare än utbyggnation i jungfrulig mark. Eftersom denna typ av anslutning kommer bli vanligt förekommande framledes anses inte så kallad särtaxa vara aktuellt utan den ordinarie anläggningsavgiften kommer behöva ge täckning även för dessa utbyggnadsprojekt.

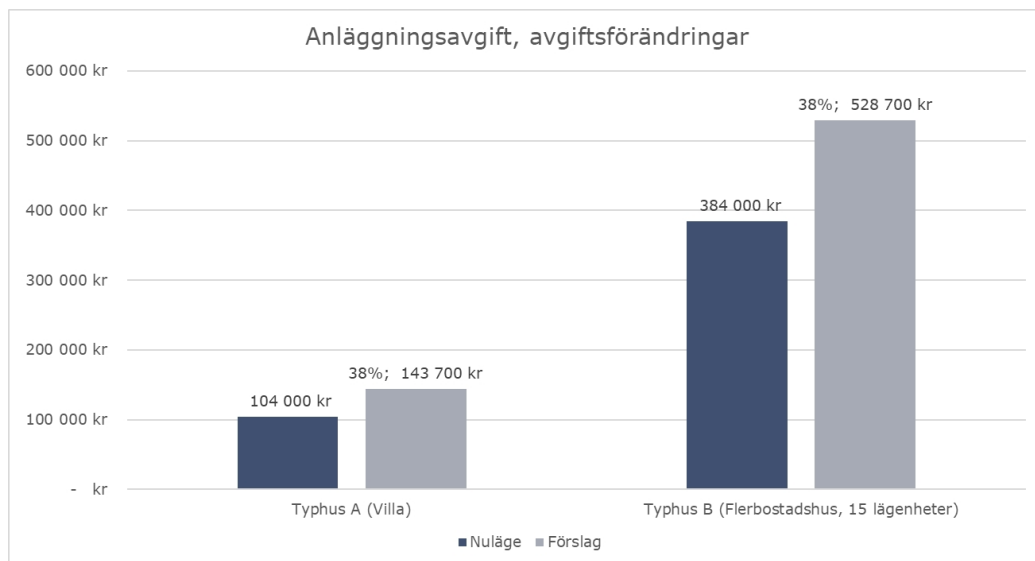
Anläggningsavgiftens avgiftsparametrar och förslag till avgiftsjusteringar för kategorin "Bostadsfastighet" visas i tabell 3. Fördelningen mellan parametrarna är satta för att närmandet mot Sverigemedel ska ske så jämnt som möjligt mellan typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus). I nuläget ligger typhus B (flerbostadshus) något närmare Sverigemedel än typhus A (villa).

Tabell 3. Avgiftsparametrar samt förslag till avgiftsjusteringar för "Bostadsfastighet" (inklusive moms).

Avgiftsparameter	Nuläge	Förslag
Servisavgift	30 000 kr	41 500 kr
Förbindelsepunktsavgift	30 000 kr	41 500 kr
Tomtyteavgift per m2 tomtyta	30 kr	41,50 kr
Lägenhetsavgift (villa = 1 lägenhet)	20 000 kr	27 500 kr

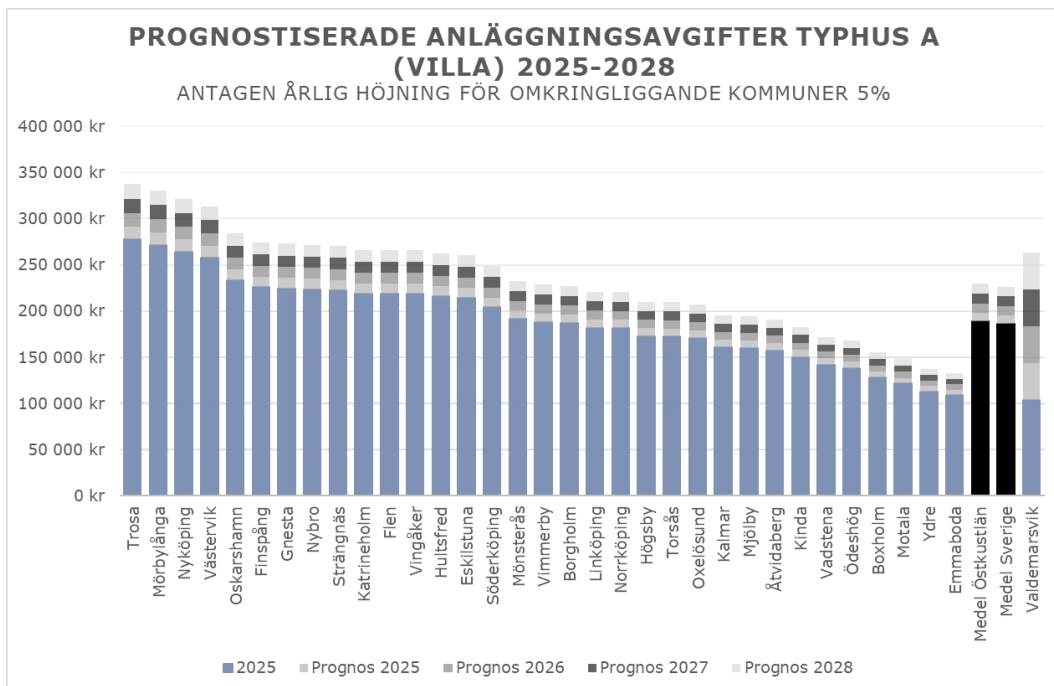
Utfall och jämförelse med andra kommuner

Anläggningsavgiften beror av vilka vattentjänster som ska tillgodoses, den anslutande fastighetens tomtyta samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I figur 5 visas utfallet av förslaget till taxeeökning för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus).

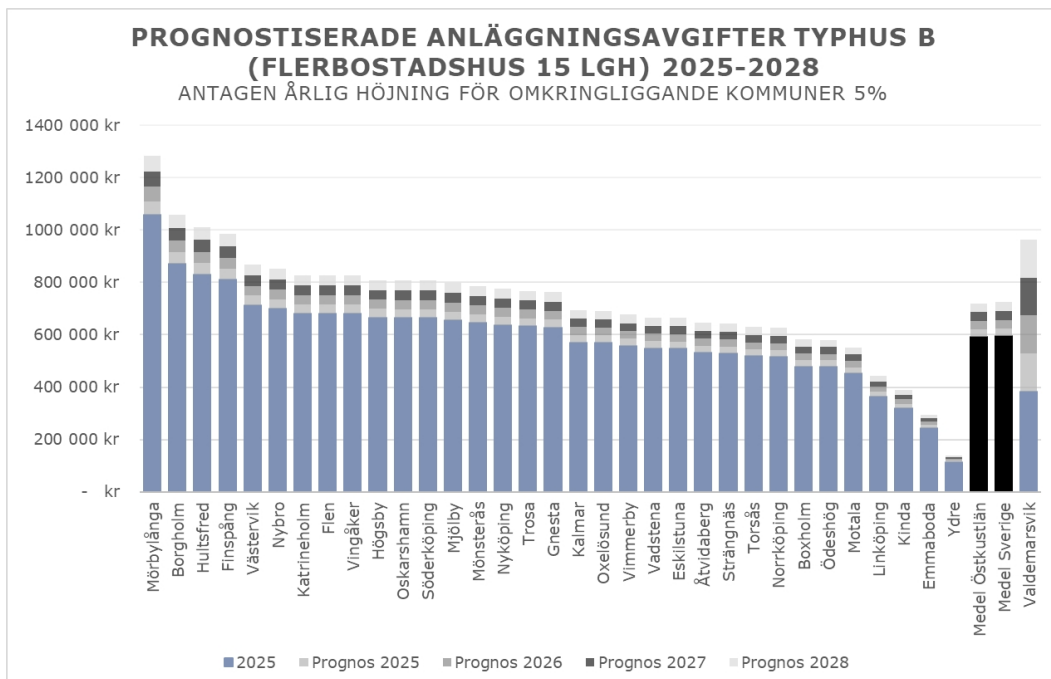

Figur 5. Förändringar i anläggningsavgift för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) inklusive moms.

Med ovan förslag till nya anläggningsavgifter och ett antagande om fortsatt jämn avgiftsökning under en fyraårsperiod samtidigt som årliga avgiftsökningar görs om 5 procent för övriga kommuner kan en jämförelse av avgiftsnivåerna jämt mot andra kommuner ses i figur 6 för typhus A (villa) och figur 7 för typhus B (flerbostadshus) för den kommande fyraårsperioden. Observera att avgifter för övriga kommuner bygger på statistik från 2024 med antagna uppräknings.

Figur 6. Jämförelse typhus A (villa) med andra kommuner förutsatt 5% årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Figur 7. Jämförelse typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner förutsatt 5% årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande anläggningsavgifter

§ 5.1.e och §6.1.e gällande grundavgift för bortledning av Dagvatten från fastighet (Df), om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Enligt branschpraxis ska avgiften för bortledning av dagvatten från fastighet (Df) vara densamma oavsett om en förbindelsepunkt upprättats eller om annan anläggning har ordnats för bortledning av Df (tex. via diken). Avgiften ska vara lika stor som delen Df av servisavgiften (mellanskillnaden mellan 1

och 2 ledningar) plus delen Df i förbindelsepunktsavgiften. Utifrån förslaget till nya avgifter hamnar avgiften på 11 760 kr inklusive moms mot dagens 10 500 kr.

§ 6.1 Annan fastighet

För kategorin "Annan fastighet" (tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser) tas ingen avgift ut per lägenhet eftersom nyttan speglas bättre av tomtytan än av byggnadens storlek. Tomtyteavgiften bör i stället kompensera detta och vara något högre än för kategorin "Bostadsfastighet" och föreslås därför sättas till 39 kr per m2 (inkl. moms). Servis- och förbindelsepunktsavgift sätts lika som för "Bostadsfastighet".

§15 Bortledning av dagvatten från allmän platsmark

Anläggningsavgiften för anordnande av dagvattenavledning för allmän platsmark föreslås öka från 30 kr till 39 kr (inklusive moms) för att få en likvärdig ökning som övriga anläggningsavgifter.

Samtliga förändringar i avgiftsnivåer finns sammanställda i bilaga 1.

Bilagor

Bilaga 1. Förändrade avgiftsnivåer för anläggnings- och brukningsavgifter.

Bilaga 2. Föreskrifter VA-taxa i sin helhet med föreslagna avgiftsnivåer.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Aline Eriksson
Samhällsbyggnadschef

Bilaga 1 – Förslag till nya avgiftsnivåer för anläggningsavgifter och brukningsavgifter

I denna bilaga framgår endast de förändringar som föreslås utifrån den nu gällande VA-taxan. Befintlig taxa bygger på föreskrifter antagna i Kommunfullmäktige 2024-09-23.

Förslag till nya avgiftsnivåer i **röd text**. Befintliga avgiftsnivåer i svart text.

Anläggningsavgifter VA från och med 2025-07-01

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 30 000 kronor	om 41 500 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 30 000 kronor	om 41 500 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 30 kronor	om 41,50 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 20 000 kronor	om 27 500 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 10 500 kronor	om 11 760 kronor

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 30 000 kronor	om 41 500 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 30 000 kronor	om 41 500 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 35 kronor	om 39 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 10 500 kronor	om 11 760 kronor

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 30 kronor	om 39 kronor

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet **416,75 (2024-11)** i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Brukningsavgifter VA från och med 2025-07-01

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
a) en fast avgift per år	om 2 865 kronor	om 3 209 kronor
b) en avgift per m ³ levererat vatten	om 24,64 kronor	om 27,60 kronor
c) en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 2 175 kronor	om 2 436 kronor
d) en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 35 kronor	om 39 kronor

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 1,52 kronor	om 1,70 kronor

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
Nedtagning av vattenmätare	590 kr	660 kr
Uppsättning av vattenmätare	590 kr	660 kr

Avstängning av vattentillförsel	590 kr	660 kr
Påsläpp av vattentillförsel	590 kr	660kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	590 kr	660kr
Undersökning av vattenmätare	2 210 kr	2 475 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1 480 kr	1 660 kr
Förgäves besök	590 kr	660kr
Byte av skadad/frusen mätare	2 950 kr	3 300kr
Olovligt öppnat eller stängt servis	2 950 kr	3 300 kr

Särskild reningsavgift

För fastigheter där spillvattnet är extra förorenat och dess sammansättning väsentligt avviker från normalt hushållsavloppsvatten debiteras en tilläggsavgift.

Parameter	Gränsvärde	Befintlig avgift Exkl. moms*	Förslag ny avgift exkl. moms*
Kväve	>50 mg/l	38 kr/kg	43 kr/kg
Fosfor	>11 mg/l	38 kr/kg	43 kr/kg
BOD7	>300 mg/l	4,70 kr/kg	5,30 kr/kg
Suspenderande ämnen	>350 mg/l	2,80 kr/kg	3,10 kr/kg

*Priser angivna exklusive moms. Avgift för suspenderande ämnen tas inte ut om avgift för BOD7 tas ut.

§ 14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2025-07-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

VA-taxa

Antagen av kommunfullmäktige 2025-NN-NN

TAXA

för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 2025-NN-NN

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är kommunstyrelsen.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Valdemarsviks kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningsavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 33 200 kronor	om 41 500 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 33 200 kronor	om 41 500 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 31 kronor	om 39 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 22 000 kronor	om 27 500 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 9 408 kronor	om 11 760 kronor

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 33 200 kronor	om 41 500 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 33 200 kronor	om 41 500 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 31 kronor	om 39 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 22 000 kronor	om 27 500 kronor

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisleddning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 31 kronor	om 39 kronor

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erforderats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per år	om 2 567 kronor	om 3 209 kronor
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	om 22,10 kronor	om 27,60 kronor
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 1 950 kronor	om 2 436 kronor
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 31,20 kronor	om 39 kronor

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%
Avgift per m ³	14.1 b)	40%	60%	-	-
Avgift per lägenhet	14.1 c)	40%	60%	-	-
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	40%	60%	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För s k byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 80 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 50 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 1,36 kronor	om 1,70 kronor

§ 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	528 kr	660 kr
Uppsättning av vattenmätare	528 kr	660 kr
Avstängning av vattentillförsel	528 kr	660 kr
Påsläpp av vattentillförsel	528 kr	660 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	528 kr	660 kr
Undersökning av vattenmätare	1 980 kr	2 475 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1 330 kr	1 660 kr
Förgäves besök	528 kr	660 kr
Byte av skadad/frusen mätare	2 640 kr	3 300 kr
Olovligt öppnat eller stängt servis	2 640 kr	3 300 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

Särskild reningsavgift

För fastigheter där spillvattnet är extra förorenat och dess sammansättning väsentligt avviker från normalt hushållsavloppsvatten debiteras en tilläggsavgift.

Parameter	Gränsvärde	Kr/kg*
Kväve	>50 mg/l	43 kr/kg
Fosfor	>11 mg/l	43 kr/kg
BOD7	>300 mg/l	5,30 kr/kg
Suspenderande ämnen	>350 mg/l	3,10 kr/kg

*Priser angivna exklusive moms. Avgift för suspenderande ämnen tas inte ut om avgift för BOD7 tas ut.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2025-07-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och Miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

(8)

KS-TEK.2023.67

Återbetalning av grundavgift renhållningstaxa 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad

Elin Asklöf

Renhållningschef

Tel: 0123-19140

E-post: elin.asklof@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Återbetalning av grundavgift renhållningstaxa 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att betala tillbaka skillnaden mellan grundavgiften i renhållningstaxan för 2023 mot grundavgiften i renhållningstaxan för 2022.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog 7 juni 2023 § 75 en ny renhållningstaxa för Valdemarsviks kommun

Taxan överklagades till förvaltningsrätten. Personen som överklagade taxan hävdar i sin överklagan att taxan går emot likställighetsprincipen i kommunallagen (2017:725) eftersom verksamheter inte behöver betala en grundavgift medan permanentboende och fritidsboenden med sopabonnemang betalar en grundavgift. Grundavgiften ska täcka kostnaderna för återvinningscentral, administration, kundtjänst, fastighetskostnader, planering, information, fakturering samt övriga kostnader för renhållningen som ej ingår i hämtningsavgiften.

Likställighetsprincipen innebär att kommuner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat (2 kap. 3 § kommunallagen). Enligt den kommunala likställighetsprincipen ska medlemmar eller grupper av medlemmar i samma situation behandlas lika.

Valdemarsviks kommun fortsatte att debitera enligt taxan som antogs 7 juni 2023 från 1 juli 2023 till 31 december 2024.

Förvaltningsrättens dom i ärendet kom till Valdemarsviks kommun den 16 december 2024. Där förvaltningsrätten upphäver renhållningstaxan.

Renhållningen ska betala tillbaka skillnaden i grundavgiften mellan taxan från 2023 och taxan från 2022 till permanentboende och fritidsboenden med sopabonnemang. För att kunna göra detta behöver kommunfullmäktige ta ett beslut om rättelse enligt 13 kap. 15 § sista meningen kommunallagen (2017:725): Om ett beslut har upphävts genom ett avgörande som fått laga kraft och om beslutet redan har verkställts, ska det organ som har fattat beslutet se till att verkställigheten av det rättas i den utsträckning som det är möjligt. Ett beslut om rättelse ska meddelas utan oskäligt dröjsmål.

Efter att kommunfullmäktige har tagit beslut om rättelse så kommer renhållningen betala tillbaka 159 kronor till permanentboende och 126 kronor till fritidsboenden i samband med fakturering för 2025. Samtliga kommer få en minuspost i sin faktura med en förklarande text till varför.

	Permanentboende	Fritidsboenden
Grundavgift 2023	1074kr	859 kr
Grundavgift 2022	968 kr	775 kr
Skillnader i kronor	106 kr	84 kr
Skillnader i kronor * 1,5 år	159 kr	126 kr

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för återbetalningen av felaktig taxa kommer bli cirka 600 000 kronor minus i renhållningens budget.

Beslutet skickas till

Renhållningen
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Elin Asklöf
Renhållningschef

(9)

Nämnd.2025.1

Information

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....